

**SPEJDER
JUL
1972**

DA GUD FIK EN NAVLE!

»Jamen, så har Gud ingen navle«, sagde lille Per til sin mor. Han sagde det netop så ligeud og selvfølgelig, som kun et barn kan gøre det. For når Gud er den, som er forud for alt, behøver Han naturligvis heller ikke nogen navle. Gud findes bare, og Gud kunne Per ikke tænke sig med livets knap på maven – en mors mærke på sit barns krop. Nej, »Gud har ingen navle«, sagde Per.

Men måske var det netop derfor, det måtte blive jul første gang. I juleevangeliet hos Johannes læser vi, at det, der skete julenat, var, at Ordet blev kød: Gud fik en navle, blev som en af os. Og det skete alene, fordi Gud ville det. Der gik ingen juleforberedelser forud. Josef nåede ikke at gifte sig med Maria, og Maria nåede ikke at bestille plads for sin fødsel. Hyrderne nåede ikke hjem for at skifte tøj, og de kloge og lærde nåede ikke at bringe formaliteterne i orden med hensyn til årstal og dato. Ingen rullede den røde løber ud, da Gud trådte ind i vores familie som et lille barn med mors tegn på sin mave. Gud vedkendte sig os – ikke blot det bedste og ædlest hos os. Gud rakte os hånd, så der på den hele vide jord ikke er noget Gud-løst menneske. Gud er blevet vor alles broder. Da hyrderne kom til Maria, var det Gud med en navle som os, de fandt, et menneskebarn ganske som vi, afhængig af en far, mor, hus og hjem. Et barn, der klynkede som ethvert andet barn. Et menneske, hvis små hænder var knyttede i gråd og som godt 30 år senere knyttedes i blod til sidst, mens alle onde kræfter i verden drev deres spil. Men i dette barn knyttede Gud sin himmel sammen med al vor fortvivlede virkelighed. Det vil sige, at Guds kærlighed nu i al evighed er vort livs navlestreng. Når modløse og trætte gamle fyldes af ensomhedens bitterhed, når sygdom og lidelser truer med at pine al livsglæde ud af mennesker, når unge fyldes af livslede og livsflugt og måske søger frelse ved at dulme livsangsten gennem narkotika, ja da har Gud julenat givet os alle en hånd at holde i. Spørger vi efter Guds

kærlighed, fordi vi skræmmes over al den megen ondskab i os selv og verden omkring os, da finder vi den i krybben i Bethlehem og på Golgathas kors. Der gav Gud os sin kærlighed, det største og bedste Han ejede – og påskemorgen bekræftede Han, at denne kærlighed skal være med os alle dage indtil verdens ende.

Storm Petersen med de sjove tegninger kender vi alle. Han var også en alvorlig mand. Han tegnede engang en rigtig ussel stodder, der juleaften stavrede afsted på en mørk og kold mark, som hyrdernes ved Bethlehem. Rundt om stodderen lå der huse, og man kunne se folk omkring bordet med gåsesteg og gaver. Derude på marken var der intet af alt dette, men alligevel stod denne mand og var glad, for han havde fået øje på noget, de andre ikke så, og det var julestjernen, der skinnede lige ned til ham. Han glædede sig, fordi han vidste, hvad han havde at glæde sig over, nemlig Guds kærlighed i barnet Jesus Kristus.

Så kommer vi da også derude fra tilværelsens åbne mark. Store eller små er vi alle omgivet af lyset fra Guds kærlighed. Vi skal ikke behøve at lede efter den – spørge efter Gud.

Lad os gå med stille sind
som hyrderne til barnet ind
med glædestårer takke Gud
for miskundhed og nådebud.

Og spørger vi, hvor vi skal gå ind? Hvor vi finder tegnet på Guds kærlighed? Ja, da møder Gud os i sit ord og sine tegn. Og intet sted træder det tydeligere frem end ved den døbefont, hvor Gud den almægtige gentog julens under ved at gøre dig under navns nævnelse til sit barn og mærkede dig med det kors, som betyder, at Jesus Kristus er din broder og frelser. Ingen og intet kan skille os fra Guds kærlighed – den er vort livs navlestreng. Og dette under tog sin begyndelse, da det største af alle undere fandt sted, julenat, da Gud fik navle og blev menneske.

N. E. GRUNNET

Velsmagende Julehilsener

AF BIRTHE OG GERT JENSEN

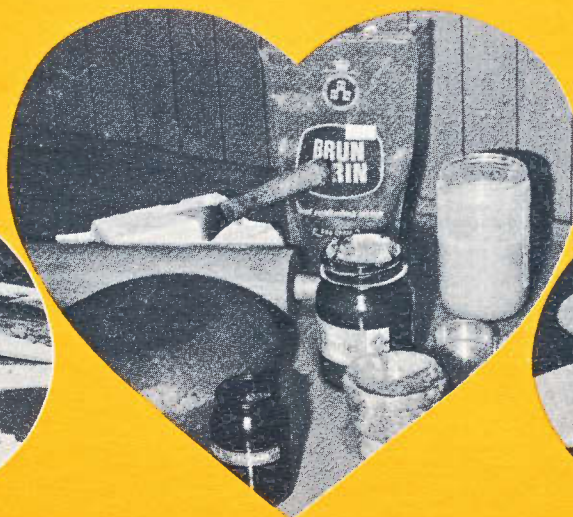
Julekort ! Synes du ikke, det er en festlig del af juleforberedelserne at lave julekort? Du kender godt de mange forskellige slags. Der er dem, man selv laver i filtklip, dem, man tegner, dem, der viser fotografier af familiens børn, dem, der er syet i korssting o.s.v., o.s.v., o.s.v. Men kender du også de velsmagende julekort? Se, det tager sin tid at lave dem, men har du tid til at glæde dig ved juleforberedelserne, og vil du gerne ælte mange gode ønsker ind i dine julehjerter,

Desuden skal du bruge flormelis til glasuren, 4–500 g, samt rød og grøn frugtfarve. Så er vi parate, og du begynder med at smelte margarine, farin og honning sammen i en trykbundet gryde. Æg, mel og krydderier kommes i dejgfadet og æltes sammen med den tyktflydende honningblanding. Dejgen æltes til den er blank og ensartet. Nu rulles dejgen ud i en plade på ca. 1 cm tykkelse. Kom en lille smule mel på bordet og kagerullen, hvis dejgen gerne vil hænge fast. Så skal kagerne stikkes ud. Hos os gør vi det altid med

en hjerteform, for i vores familie ER honningkager hjerteformede. Synes du, de skal have facon som en stjerne, en hund eller en bil, så laver du dem bare sådan. Honningkagerne sættes på en smurt bageplade, pensles med vand og bages midt i ovnen ved 180 grader i 15–20 minutter.

Den hvide glasur røres af 250–300 g sigtet flormelis og et par spiseskefulde vand. Kom vandet i lidt efter lidt, og rør det godt, en gaffel er god til det. Pas på, der ikke kommer klumper, og at glasuren ikke bliver for tynd. Den skal være

sådan, at hvis du løfter gaflen op og drypper et mønster ned i glasuren, så skal det kunne ses i nogle sekunder. Så tager du honningkagerne og dypper overfladen ned i glasuren, stryger det overflødige glasur af mod kanten af skålen og stiller honningkagen på en bagerist. Du kan købe et glansbillede med en julenisse eller noget andet juleagtigt, og mens glasuren endnu er flydende, anbringer du billedet midt på hjertet. Så er det færdigpyntet, når glasuren er tør. Det er nemt, det er pænt og det er grusomt svært at spise bagefter, for glansbilleder er temmelig

tungt fordøjelige, især, hvis der også er guld på! Hvis du vil pynte kagerne med rød og grøn glasur, så må du stille dem til tørre, så den hvide glasur er helt tør, fast og hvid, før du begynder.

Den næste dag rører du to portioner glasur, hver af ca. 100 g flormelis og 1-2 teskefulde frugtfarve, den ene rød, den anden grøn. Glasuren kommer du i en lille plasticpose. Sørg for, at den er helt tæt! Nu klipper du et lille hul i hjørnet af posen. Det skal være et lille et, hvis det viser sig,

at det er for lille, når du begynder at skrive på hjerterne med det, så kan du nemt klippe det lidt større, men har du fået lavet det for stort, må du finde en ny plasticpose! Nu har du altså en hel masse fine hvide honningkagehjerter og to poser med henholdsvis rød og grøn glasur i – og nu stiger kunsten! Skriv og tegn af hjertens lyst, navne, stjerner, nisser, hilsner, – fantasien sprudler, når man kommer i gang. Når du er tilfreds med resultaterne stilles kagerne endnu engang til tørre, og når

glasuren er helt tør og fast, er dine julekort færdige til forsendelse. Det er meget vigtigt, du får pakket julehjerterne rigtigt ind, så de ser pæne ud og ankommer til den, du gerne vil glæde, i hel og ubeskadiget stand. Vi pakker dem først i dette cellofan, som holder sammen af sig selv, og skal vi sende flere til den samme adresse, anbringer vi dem på en rød serviet i en æske af passende størrelse, måske pynter vi yderligere med en sløjfe og en hilsen fra os. Så pakker vi dem ind i flere lag

papir, for at glasuren ikke skal blive slået af under transporten. Nu er dit velsmagende julekort klar til at gå i en konvolut, og det er klogt at veje brevet for at kontrollere, hvor meget porto, der skal på. Ja, og så er dine søde brune julehilsner parate til at gå rundt til alle dine venner og ønske **GLÆDELIG JUL!**

Da ræven var dommer

FORTALT OG TEGNET AF LOUIS MOE

Det hændte en gang, at Hanefar uden at ville det kom til at træde Hønemor over tærne.

– *Det gjorde du med vilje, kaglede hønen, gør du det bare een gang til, så klager jeg, og så skal du se, hvordan det så går dig!*

– Pyt pyt, galede hanen, han var stor på det og var herre i hønsegården. Og så havde han for resten ikke gjort det med vilje. Som nu hanen gik sin vante gang og baskede med vingerne og galede og skabede sig, sådan som haner gør, gik det hverken værre eller bedre, end at han igen kom til at træde den samme høne over tærne! Straks gik den fornærmede høne afsted for at klage over Hanefar.

Mikkel Ræv, som altid gik og snusede i nærheden af hønsene, havde hørt skænderiet og fandt på, at hvis *han* kunne blive dommer i den sag, så ville han ikke gå sulten hjem! Han tog hjem og klædte sig ud som dommer med en stor

gammel bog i hånden og en flot kappe. Så satte han sig på den vej, hønen ville komme, og lod, som om han læste i den store lovbog.

– Goddag, sagde hønen, kan du sige mig, hvem der er dommer her i omegnen?

– Ja *det* kan jeg, svarede ræven, for det er nemlig mig, der er dommer her. Du ser, jeg har både kappe og lovbog, og deraf kan man se, at jeg er dommer.

Jo, det kunne hønen jo da så udmærket godt se, nu man sagde det til hende, og hun fortalte ræven, hvordan det var, og at hun ville have den frække hane dømt.

– Ja, det lyder som om sagen er klar, sagde ræven. Jeg skal dog lige have læst i min store lovbog. Men i aften, når det begynder at mørkne, skal I begge komme ud i birkekrattet lige her bag ved, så sætter vi retten, og jeg tror, det vil komme til at gå den vigtige hane dårligt. Jeg skal gøre mit dertil.

Det var Hønemor godt tilfreds med, og hun gik hjem til hønsegården og sagde til hanen, at han skulle møde for retten om aftenen.

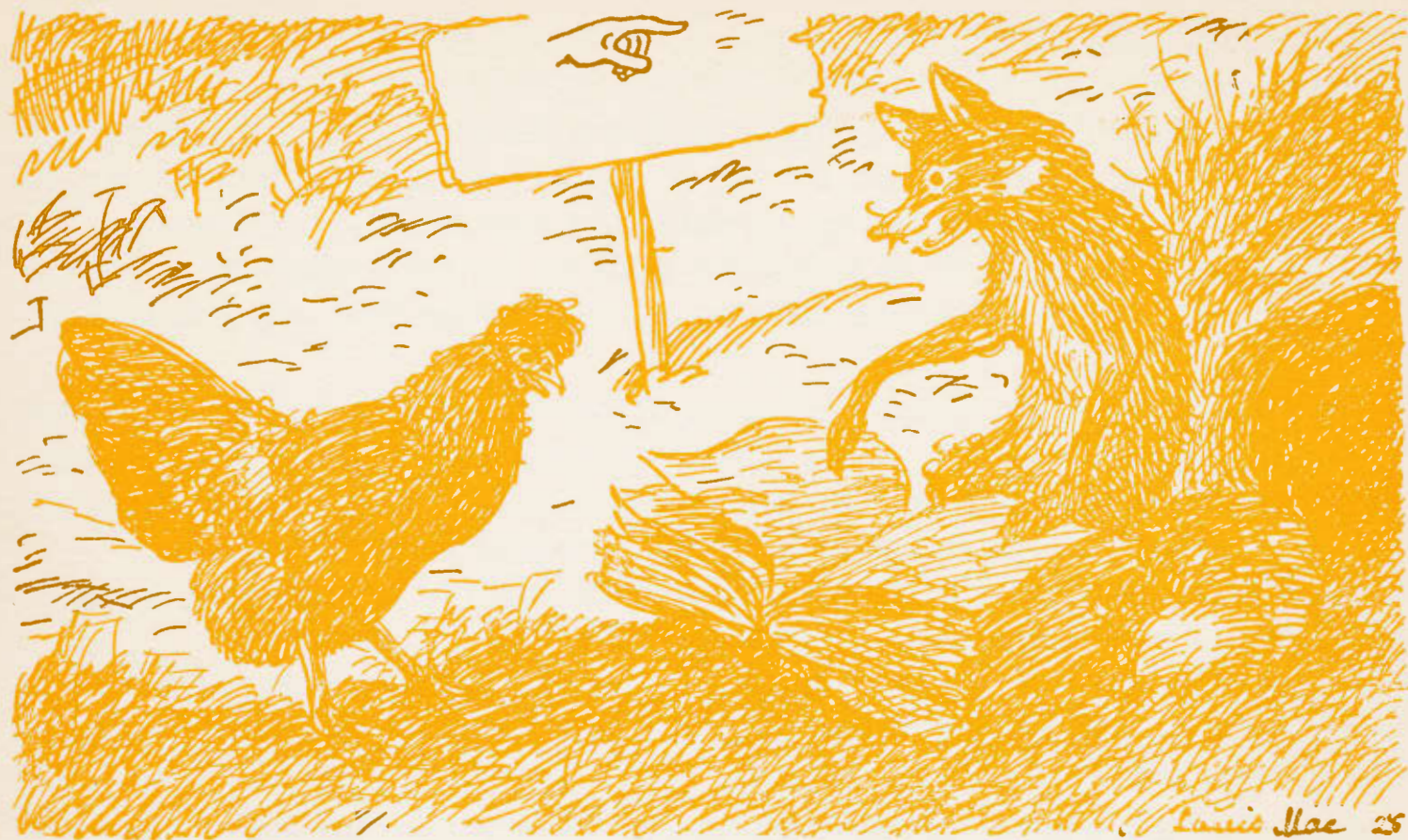
– Ja, jeg råder dig til at komme, sagde hun, for ellers går jeg til en, som er både større og værre. Så går jeg til bjørnen, eller måske rejser jeg til Afrika og siger det til *løven* selv!

Henad aften gik hanen med ud i birkekrattet. Han syntes, han havde god samvittighed – det var da ikke med vilje, han havde trådt over hønsens tæer.

Dommeren var på pletten, men havde ladet kappen blive hjemme, for den kunne måske være i vejen, når dommen skulle fuldbyrdes. Men lovbogen havde han med, og den sad han og bladede i, så papirstumper røg ham om ørerne. Først fortalte Hønemor med megen kaglen, hvad hun havde at klage over. Og så skulle Hanefar forsvare sig.

– Ja ja, tal bare væk, her æder vi ingen uhørt, sagde ræven, som kom til at tale over sig.

Ja, Hanefar mente ikke, han havde fornærmet Hønemor med vilje, han havde jo travlt, han måtte gå så meget rundt og se til, at alting gik rigtigt til – og så kunne man nemt komme til at træde nogen over tæerne – men som sagt, det

havde ikke været med vilje. Og når sandheden ellers skulle frem, og det skulle den, var han vel herre over hønsene?

Hanen havde knapt nok talt færdig, før ræven begyndte at blade endnu ivrigere i den gamle bog og lade som om, han vidste en masse om lov og orden. Og pludselig sagde han med stor strengthed, at de havde begge ret – og derfor måtte de begge bøde med livet!

Men nu blev hønen alligevel ked af det, for det var nu da ikke meningen, at Hanefar og da slet ikke, at hun selv skulle dø, fordi hun var trådt over tærne. Og hun var nu ikke så tosset som folk tror, høns er, for pludselig begyndte hun at baske med vingerne og kagle op og skrig: »Vent lidt hr. dommer, vi må da også høre hvad vidnerne har at sige. Og der ser jeg de kommer, – for bondens

to jagthunde så, hvordan det hele gik til! Nej hvor de skynder sig«. – Men pludselig blev dommeren til den forsigtige ræv igen – og for afsted hen til sin hule – ja med sådan en fart, at den tabte sin gamle lovebog.

Og Hanefar og Hønemor skyndte sig også hjem til hønsegården så stærkt *de* kunne. For en sikkerheds skyld. Det var jo ved at mørkne.

Og da de kom hjem og sad på hjalet, lovede Hønemor – og alle de andre høns hørte det selv – at hun ikke mere ville klage over Hanefar. Og Hanefar sagde, at han havde jo meget travlt, der var så meget han skulle se til og ordne, men han ville gøre sig umage for, når han passede sit embede, *ikke* at træde nogen over tærne.

Så var alle tilfredse, og der faldt ro over hønsegården.

Ole Baynevagt

Dette er en sandfærdig beretning om en snarrådig dreng, der for mere end 300 år siden forhindrede et svensk linjeskib i at sætte soldater i land som indledning til erobring af Bornholm, – som reddede sin fars ære – og dermed en lille fattig families økonomi.

Ole var 12 år i 1644. Det var et tidspunkt, hvor Danmark var forarmet i Kristian den Fjerdes sidste regeringsår. Familien bestod kun af faderen, der var baynevagt og ellers klarede for sin familie med en lille klat jord, en ko, en gris og nogle høns samt lidt fiske-

ri. Så var der en som oftest syntes mor – og Ole.

Med faderens fiskeri var der imidlertid den vanskelighed, at en baynevagt hele tiden skulle passe sin gerning, som var at se til, at der på *hans* bakketop hele tiden lå et tørt og letfængeligt bål parat, et han skulle antænde, hvis han så noget mistænkeligt på havet, noget, der kunne være fjendtlige skibe. Bålet var signalet til, at folk skulle holde sig beredte, for nu kom der måske ugerningsmænd – men det var først og fremmest signal til militsen, soldaterne skul-

le løbe til skanserne, lade kanoerne og forsvare ø og land.

Straffen for ikke at passe sin bavnetjeneste var streng:

.....den bavnevagt, der forsømmer sin tjeneste, når fjenden kommer til landet, han er at straffe med lovens strengeste straf.....

Søren fik en lille løn for at være bavnevagt, men familien havde det lidt svært med den altid syge mor. Derfor kan ingen undre sig over, at da en sommermorgen eller rettere en sen sommernat rygtet gik, at der var mægtige sildestimer ude ved Kristiansø, – vækkede Søren Bavnevagt sin søn og hviskede til ham for ikke at forstyrre sin syge kone – at han tog chancen med sildene sammen med naboen, og ville Ole passe dyrene og moderen og huske at røgte fiskekrogene mellem klipperne?

Og så var faderen væk.

Ole stod op og sørgede for dyrene. Da han hørte moderen give

sig inde i alkoven, ville han varme en skål mælk til hende, for det plejede at lindre på smerterne. Men ilden var gået ud på det åbne ildsted – og da han ville slå ny ild, var fyrtojet ikke på hylden over ovnen, som det plejede. Hans far måtte vel have taget det med sig. Ja, så måtte han give moderen kold mælk – og når han så havde set til fiskekrogene, ville han finde ud af, hvordan han skulle skaffe ild.

Det var endnu kun i dagbrækningen, da han lagde sig på maven på en flad klippe for at se, om natten havde givet fangst på krogene. Et eller andet fik ham til at se op – og blodet føltes som isvand i årerne på den ellers lune sommermorgen: ud af morgentågerne dukkede et stort svensk krigsskib!

Han tænkte straks på bavnen – på fyrtojet, som nu lå i faderens lomme et sted bag Kristiansø – han var et øjeblik lammet af uvisshed.

Der var en fjerdingvej til nærmeste sted, hvor han kunne hente fyrtøj. En halv mil i skarpt trav ... og man kunne allerede se dem derude gøre forberedelser til at sætte både i vandet.

Så var det, han tænkte på, at han måske selv havde redningen i sine lommer. I mange år havde han gået med en flintekniv, han havde fundet i deres egen kálhave. Den var skarp og god, det var den da, og tit havde han tænkt på den stenaldermand, der engang havde lavet *den*. Men alligevel var han blevet strålende glad, da han på sin 12 års fødselsdag havde fået en rigtig skede-kniv af sin far. Ja, den var da ikke ny, og den var slebet så mange gange, at den kun var halvt så bred, som den var skabt. Men man kunne jo simpelthen lave *alt* med sådan en kniv! De to knive havde han på sig, stenaldermandens fra for 2000 år siden – og faderens gamle: flint og stål!

Han for på sine bare ben op ad højen, løb så hjertet knaldede mod ribbenene. Bare nu høtotten, der skulle fange ilden, ikke var våd af dug? Heldigvis havde han et stykke forkullet fyrsvamp i lommen, men alligevel.

Åh, de var så små de gnister, som hans knive slog frem. Han tænkte på faderen og »den strengeste straf«, han tænkte på moderen, der ville dø af sorg og mangel på varm mælk. Han bed tænderne sammen og slog og slog knivene mod hinanden – og så var den der, gnisten, der fængede det tørre hø! Han pustede, som var hans lunger en kæmpe-blæsebælg – og endelig, *endelig*, slog den kæmpeflamme op, som skulle bringe bud: *fjenden er her!*

Et øjeblik efter så han, at også militsen var her, han så de små figurer myldre ud i skansen. Det tog den gang, for 300 år siden, nogen tid, inden kuglen røg ud af kanonens munding. Men svenskerne havde nok regnet med at overrumple netop disse skanser en tidlig morgen og med en lille styrke, de standsede bådene – for Ole deroppe på toppen så det ud, som om de var i tvivl, men da første kanonkugle for brølende ud over vandet, vendte alle både og roede hurtigt tilbage.

Drengen trak vejret. Det var *det*.

Nu kunne han gå ned og berolige moderen og måske med knivene slå ild også på ildstedet, så hun kunne få lunet mælken.

DES
Armin
72

Men han havde en bekymring: ville befalingsmanden opdage, hvem der havde været bavnevagt den morgen? Ville han spørge? Han gik og arbejdede med at tilrettelægge nyt bål. Det var jo ikke sikkert nogen spurgte.

Mens han arbejdede med det, fandt han resterne af sin »nye« kniv. Han stod og stirrede bedrøvet ned i det ulmende, forkullede træ fra bavn: der lå nu hans stolthed, den meget nyttige kniv fra denne morgens arbejde og var bare en forvreden klump. Han pirkede den ud med en gren. Nej, den ville ikke blive en kniv mere. Måske kunne han bruge den til at slå den ild med, han skulle bruge til den varme mælk – men det var også alt.

»Hvad laver du?« spurgte en dyb stemme bag ham, »og hvem er du?«

»Jeg er bavnevagt, og jeg hedder Ole,« svarede drengen.

»Så, jeg vidste ikke, vi havde ansat så unge bavnevagter,« svarede befalingsmanden. Men han brølede det ikke ud, som når han kommanderede med sine sløve soldater, og folk troede, han var den skinbarlige djævel selv. Ole så op fra sin lille sværtede jern-

klump – og jo, det så ud, som om han smilede lidt inde bag skægget. »Sig det så,« sagde befalingsmanden, »hvor er din far?«

»Der er sild ved Kristiansø,« sagde drengen stille, »men jeg er 12 år og kan godt hjælpe min far.« Jernet var nu så koldt, at han kunne stå og dreje det rundt i græsset med sin storetå.

De gik ned ad højen. Ole tænkte trist på sin far, hvad var »lovens strengeste straf?« Var det at sidde i et af de skrækelige fangehuller på Hammershus, til man døde af kulde og væde og rotter? Var det at blive sendt »derover«, hvor de fine og store kom fra, og gå på Bremerholm med lænker på og bygge skibe? Var det at blive hængt?

Og hvad mente den store mand, da han lige før de skiltes sagde: »Jeg håber, din far får en god fangst. Og måske har vi brug for flere bavnevagter.« Og så trampede han bort med sine store støvler i lyngen, der endnu ikke havde fået farve.

Næste søndag skete der noget sært: Ole var inviteret til at komme og se på militsen, der havde øvelse efter kirketid, som den

plejede. Han havde sine bedste bukser på, og de var ikke gode, men der var ikke huller på, og de var rene.

Og han havde sin fars søndags-skjorte på.

Befalingsmanden stillede kompagniet op i to rækker. Og ærlig talt, de var i disse rigs-fattige tider ikke meget kønnere i tøjet end Ole, men de havde alle en kasket af en slags og et våben at præsentere med. Og Ole syntes, de så pragtfulde og mandige ud.

Til Oles skræk trak nu befalingsmanden ham frem foran alle

soldaterne og holdt en tale for ham, som han i sin forvirring ikke hørte efter, men ellers fortalte han da om Oles bedrift på højen forleden morgen og sagde, at sådan bar en *mand* sig ad!

Bedre end en tale var det nu, at han, mens alle soldaterne så det, fik overrakt en flunkende ny skede-kniv fra selveste kommandanten på Hamnershus.

Og på kniven var indridset – og det kunne de få, der kunne læse, tyde: »Ole Bavnevagt«.

Og det var han, og det kaldtes han til sine dages ende.

Spejderhumør af FÜCHSEL

— Det var angående de gummistøvler,
jeg købte i sidste uge . . .

— Er der noget, vi kan hjælpe med, hr.?

— Jeg brød mig ikke meget om bogen, —
men min hund var helt vild med den . . .

— Hun varmer bare sengen for mig, mor.

— Dér har du en forskel mere på en ko og en tyr.

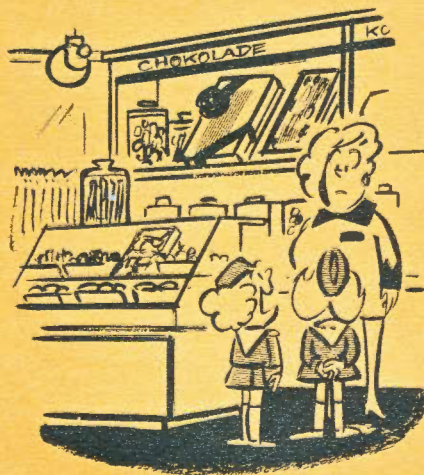
– Jeg troede ikke, en spejder var en kryster,
– gå så ind og kys tante Bitten goddag...

– Men tak i hvert fald fordi jeg fik lov
til at prøve at styre skibet...

– Husk det! Først se til venstre, –
så til venstre og så til venstre...

– Goddag, – vi ville bare høre om, hvordan
vilkårene var for at oprette en konto...?

– Det er en slags erhvervssygdom,
– du har fået vand i knæet...

– Far, – den lommelygte, jeg fik
til min fødselsdag...

1.

2.

3.

Nalle, et kærligt svins endeligt

FORTALT AF ANNESOFIE HERMANN OG TEGNET AF AARDESTRUP

Det var altid en fryd at tage på årets første weekendtur i maj. Verden var og er så ny og ubrugt i maj – og patruljen var gode venner med en skovfogedfamilie. Hoppe hed de til efternavn, og deres hus lå i et skovbryn, og fra høloftet kunne man se ud over bugten. Vi behøvede bare at sende et postkort og komme.

Patruljen mødtes på Torvet som

sædvanlig. Som sædvanlig var Åse for sent på det. Men denne gang ventede vi nu da usædvanlig længe. »Hun har nok stuearrest«, sagde en af tvillingerne, »det er så længe siden...«. Det havde hun ret i. Åse var barn af et par aldrende forældre, der til daglig forkælede hende helt op i de lyserøde skyer – men sommetider kom de i tanker om deres ansvar som op-

dragere og buldrede op over et eller andet og sagde, hun skulle blive på sit værelse, for hun var i unåde. Det passede jo ikke altid lige godt i Åses planer, for hun var en foretagsom person. Men det ordnede sig. Hun lagde en seddel på sit bord, hvor der stod med store bogstaver:

»Jeg har ikke tid at sidde inde i dag, for jeg skal

til patruljemøde
eller i biografen
eller hen hos Rigmor og skrive
en regneopgave af
eller (som nu) på weekendtur.

Jeg kommer engang i morgen.

Tusind kys

Åse«.

Og så skrævede hun let ud af sit vindue – og i vinduet ved siden af sad hendes mor og broderede med håndarbejdet helt oppe under næsen, for hun så ikke så godt.

På grund af disse særlige omstændigheder bestod Åses week-end-udstyr denne gang af en gaffel. Og ikke andet.

Og så startede vi i det dejlige vejr og så på langdysser og de små til mindre vikinger, og vi så på blomstrende tjørn og det grønne grøngule på markerne.

Familien Hoppe boede en god mils vej fra byen – og som vi plejede, svingede vi med megen ringning og klemten af cykelklokkerne ind på den meget toppede gårdsplads.

Men velkomsten var ikke den sædvanlige, den jublende, hønsekaglene. Nej, ud på køkkentrappen kom vor moderlige veninde fru Hoppe, tørrende hænderne i det blåtærnede forklæde på en egen opgivende måde: »Men er I der, bitte børn, er I der? Ja, det er I jo så. Ja, jeg skulle have ringet fra Brugsen, hvor sølle det står til her, det skulle jeg. Jeg skulle have sagt, hvor sølle det står til her, men det sansede jeg jo ikke. Og nu er I der. Og jøsses dog sikken en jammer!«

Vi forstod vist alle, at vor gode

ven, skovfogeden måtte være meget syg, måske død, eller at man havde taget hans gode embede fra ham? Vi vendte cyklerne, og jeg mumlede: »Ja, står det *sådan* til, fru Hoppe, ja, så må De meget undskylde, at vi larmede sådan, da vi kom. De skal ikke tænke mere på os, vi cykler en tur. Vil De hilse...«. Jeg standsede op glorød helt ud i ørerne, for man sender vel ikke sådan hilsen til en meget syg – ja en, som måske slet ikke var mere?

Men det ville Hoppemor nu da ikke høre tale om. Nej da. Og måske kunne det opmuntre *ham*, at der kom lidt ungdom i huset, nu alle børnene var så langt borte. Ja, hun havde nu sendt bud efter Irmelin Louise, for hun var jo nærmest. Og måske kunne vi hjælpe med at våge? Jeg kunne se hårene rejse sig på tvillingernes hoveder – men de var jo også yngst, og jeg svarede med meget tør mund, at jo, vi store ville gerne våge – og var der ikke andet, vi kunne hjælpe med?

»Ja, nu skal I lige godt se, hvor sølle han er,« sagde Hoppemor og styrede sine tungt fjedrende skridt over gårdspladsen. Vi fulgte efter lidt forbavsede over, at hun syntes at have anbragt sin syge mand i svinestien.

Men stor var vor lettelse, da det viste sig, det var grisen Nalle, der var syg. Men til gengæld så han nu også meget sølle ud! Det bævrede i flæsket, hver gang han trak vejret, og han så ud til at have mæslinger og skoldkopper og skarlagensfeber oven i hinanden. Og trynen var helt lilla. Hoppe sad på ædetruget med et væld af flasker om sig, amerikansk olie, Køsters Mavebitter, Hæmoes Hårkultur, Hoffmanns og Rabarberdråber, Prytamanex's livseliksir – men Nalle ikke så meget som åbnede de tunge øjenlåg, når delikatesserne blev ham budt.

»Næ, det står skralt til,« sagde Hoppefar vemodigt, »når Nalle ikke en gang gider æde.«

Den altid foretagsomme Åse kunne ikke holde ud bare at stå og gøre ingenting, så hun for ud til cyklerne og hev Veras sirlige, nette, blomstrede sovepose ud af bagagebæreren. »Jeg tror, det vil være godt med lidt varme,« sagde hun, og med et snoresystem vikled hun den fine, af alle beundrede sovepose omkring det bævrede dyr. Vera ville gerne være god mod dyr, sank spytet to gange og gjorde ikke vrøvl.

Det var nu ikke så nemt at arrangere et skiftende vagtsystem, for Hoppe ville sidde hos sin Nalle

hele tiden, så vi skiftedes egentlig snarere til at underholde ham. Og vi lyttede på skift til, hvordan tilfældet havde udviklet sig, hvad han selv mente, og hvad Mutter sagde, og hvor uheldigt det var, at dyrlægen netop den dag var til sølvbryllup i København! Og så Nalle, der havde sådan et godt og ærligt sind, men det så man netop ofte, at de bedste blev kaldt tidligt bort!

Imens kogte fru Hoppe midtagsmad til alle. Men med vor appetit stod det skralt til. Svinestiens særegne duft hang i vore klæder, om vi så aldrig så meget skyllede hænderne under pumpen. Og så var menuen sødsuppe – der havde nøjagtig den farve, Nalles skjolder og tryne havde. Og så pølser bagefter... ja, der er jo *det*, at man aldrig er helt sikker på, hvad der egentlig er stoppet i bagerske pølser?

Vera havde vagt hos Hoppefar og lyttede til tilfældet, og hvad han mente, og Mutter sagde, og dyrlægens sølvbryllup, og de rare, der blev kaldt bort... mens vi andre gik en aftentur i skoven og prøvede på, om vi kunne snuse, hvor godt skoven duftede henover den stank af gris, der stod om os alle.

Da vi kom tilbage overtog Alma og jeg vagten. De andre gik i de soveposer, der var. Åse krøb i min og overlod gaffelen til mig. Vi fik Hoppe til at gå ind og spise lidt. Eller meget. Mens vi sad og stirrede på det bævrede stakkels dyr, lød det pludselig som fjerne lavineskrig og optrækkende tordenvej i dens indre, og vi for ind efter Hoppe, som rejste sig og sagde: »Så får det da bære eller briste!«, tog en dyrebar kognakflaske i et hjørneskab og ved vor hjælp fik hældt nogle dråber ned i det sølle dyr – hvorefter han tog en stor slurk selv.

Fru Hoppe sendte os i seng eller i høet ved midnat.

Vi sov udmærket, 7 spejdere i 5 poser og med en gaffel.

Solen stod højt på himlen, da vi vågnede.

Vi listede over til svinestien. Nalle var væk.

Tvillingerne stirrede fortænkt på en lille støvet rude i svinestien, som så de for sig den store gris svæve på nye vinger ud gennem gluggen. Vera mente, Fader og Moder Hoppe havde taget Nalle med sig i seng. Karen mente, den var kørt på sygehuset – hun havde hørt sådan sære, ambulancelyde om natten – mente hun da.

Alma og jeg, de ældste og mest

erfarne, var ved at få kyniske anelser. Og disse var rigtige: En selvdød gris er der ikke noget ved, den kan kun gå i sæbekogeriet. Derfor havde man slagtet den endnu så godt som levende gris i nattens lette majmøl. Ja, den skulle have være julegris – men det blev den så ikke, formentlig fordi de gode bliver kaldt for tidligt bort.

Det havde trøstet Hopperne, at de havde *nået* dette. Tvillingernes tillid havde fået et slemt knæk, for var de Hopper nu så rare, som vi troede, når de ligesom var lettede efter at have begået et mord???

Skidt – det var glemt til næste år, da en ny vår »kom over landet«. Men jeg véd, at der gik år, før vi kunne spise flæsketeg – og sødsuppe tåler jeg ikke den dag i dag!

NØDDE- KNÆKKEREN

1972

PÅ DENNE OG DE FØLGENDE SIDER RULLER NØDDEKNÆKKEREN FREM MED EN MASSE SJØVE OPGAVER. PRØV OM DU KAN LØSE NOGLE AF DEM, SÅ DU FÅR SAMLET TILSTRÆKKELIGT MANGE "NØDDE" TIL AT DELTAGE I KONKURRENCEN OM DE FINE PRÆMIER. LÆS OM KONKURRENCEN PÅ DEN INDLAGTE LØSNINGSSIDE.

I HVER AF DE TI TEKSTER FINDES ET ORD, SOM GEMMER EN FUGL. DER SKAL BLOT SKIFTES ET BOGSTAV UD I HVERT ORD. F. EKS.: "DENNE OPGAVE ER SVÆR" I ORDET "SVÆR" SKIFTES V' ET UD MED ET T, OG SÅ HAR MAN "STÆR".

- VI KAN MÆRKE KULDEN.
- VI GRAVER MED SKOVL OG SPADE.
- SNEMANDEN BLIVER STOR.
- HAN ER IKKE TIL AT MÅLE.
- HAN KAN SE HELT TIL RIBE.
- HAN ER STÆRK SOM EN BJØRN.
- HAN ER BEGYNDT AT TRÆNE.
- MED KROGE PILKES TØRSK.
- HAN HAR OVALE KNAPPER.
- DET ER ET KOLDT GYS.

3

1

VI STARTER MED EN MEGET NEM REBUS.

G

E

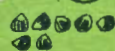
fl

2

NISSEN ER PÅ FISKERI I SIT RULLENDE BADEKAR. MEN HVEM HAR HAN PÅ KROGEN?

4

HER CYKLER EN HALVSVER OPGAVE!

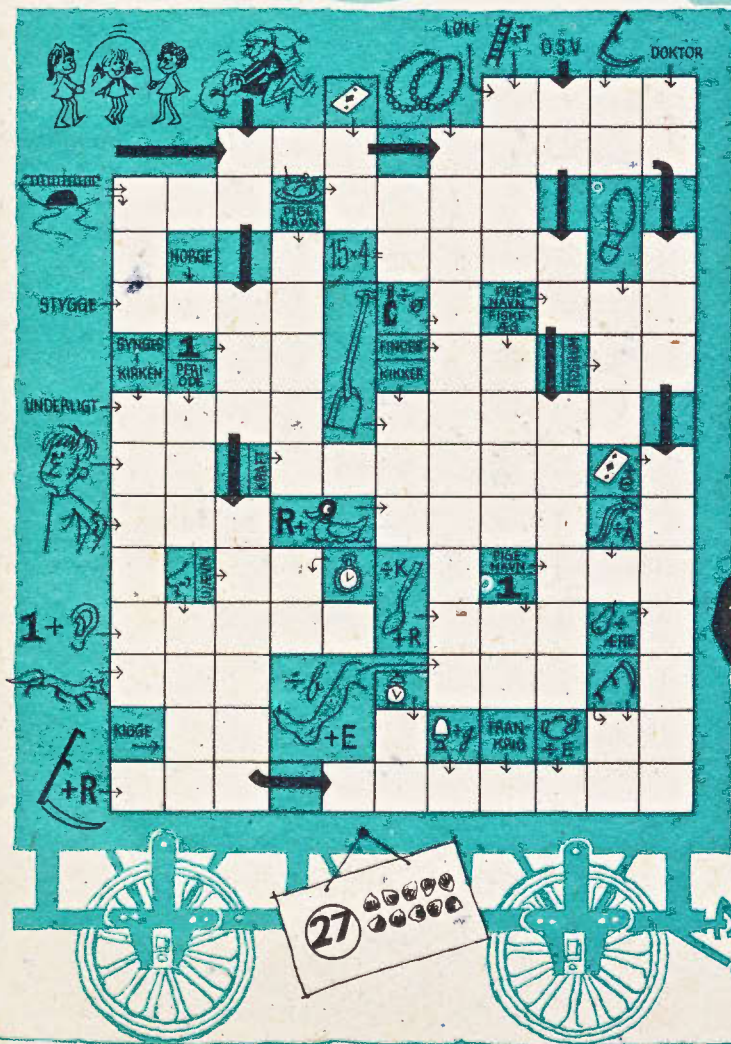
	A		
			B
		C	
D			

A	B	C	D
A	B	C	D
A	B	C	D

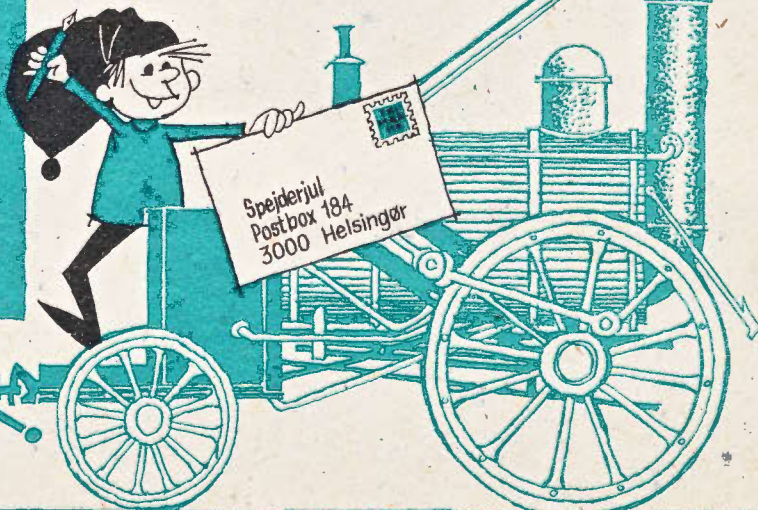
DU SKAL ANBRINGE CIRKLERNE, DE OPADVENDTE OG NEDADVENDTE TREKANTER I DE 12 TOMME FELTER, MEN SÅLEDES AT INGEN RÆKKE MED 4 ENS FIGURER ELLER BOGSTAVER FOREKOMMER HVERKEN VANDRET, LODRET ELLER DIAGONALT (PÅ SKRÅ!).

STAVLYGTER

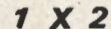
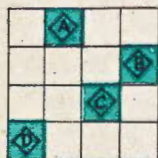
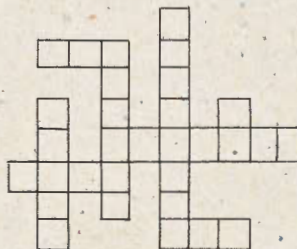
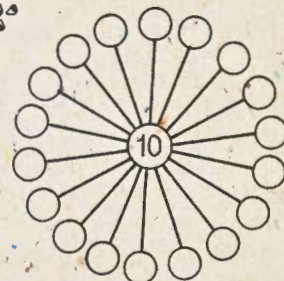
NØDDE- KNAKKERENS opgaver

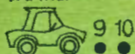
Har du vundet, bliver gevinsten sendt direkte til dig i løbet af januar.

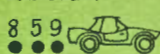
26. DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE ER:

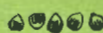
PAPIRER:

PÅLIDELIG:

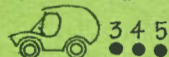
5

MÆRKEDAGE:

ADGANGSTEGN:

ER DER GANG I FOR TIDEN:

1 2 3 4 5 6 7 8 8 9 3 10 4 5

HER SKAL TALLENE ERSTATTES MED BOGSTAVER. DE SMÅ BILER STÅR HELE TIDEN FOR ORDET "BIL", SÅ DET SKULLE IKKE VÆRE SÅ SVÆRT. SKRIV PÅ LØSNINGSSIDEN, HVAD DER KOMMER TIL AT STÅ I TALRÆKKEN FORNEDEN.

CTPOEV NIC RPIC
HLNAJ-1 UKGLAP
CHMCA IMFCEJES
AUSTIN

6

DE OTTE SKILTE ER BLEVET RYSTET SÅDAN RUNDT, AT DER ER FALDET NOGET AF ALLE BOGSTAVERNE. HVILKE OTTE BILMÆRKER HAR DER STÅET PÅ SKILTENE?

9

SLANGE
FART
BRED
MÆRKE

BEN
SPOR
AKSEL
DAMPER

RØG
OLIE
GLAS
FEBER

PRIKKERNE SKAL ERSTATTES MED BOGSTAVER, DER DANNER EN FÆLLES FORSTAVELSE TIL ORDENE BAG KLAMMEN

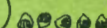

HVILKEN FARVE FÅR TØNDEN? DU KAN FINDE UD AF DET VED AT TAGE FORBOGSTAVERNE PÅ TEGNINGERNE HERUNDER OG SÆTTE DEM RIGTIGT SAMMEN.

BEG

8

AHASSEL

C BIRK

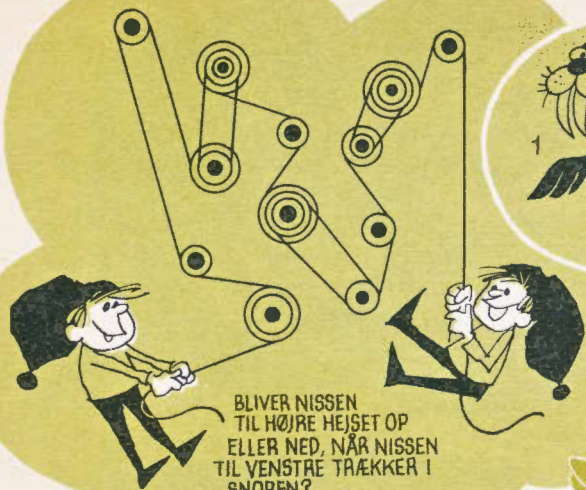
D RØN

GARTNERNISSEN HAR VÆRET UDE FOR EN DRILLENISSE, SOM HAR BYTTET OM PÅ TRÆERNES NAVNE. KAN DU SÆTTE DE RIGTIGE NAVNE VED BOGSTAVERNE?

10

HER ER NUSER MED ET HUNDEHUS FULD AF NUSER. HVILKE TO ER HELT ENS?

BLIVER NISSEN
TIL HØJRE HEJSET OP
ELLER NED, NÅR NISSEN
TIL VENSTRE TRÆKKER I
SNOREN?

11

DYRENE HAR BYTTET
"TØJ". KAN DU FINDE UD
AF HVAD DER HØRER
SAMMEN?

1 X 2

	GO-KART	MINI-CAP	SIDE-VOGN
	MG	FIAT	FORD-T
	MERCEDES	ROLLS ROYCE	FORD-T
	SVENSK NØGLE	START NØGLE	START SVING
	RAT	HORN	HJUL
	JAGUAR	MORRIS	JEEP
	ANKER	FOD-BREMSE	HÅND-BREMSE
	KØLE-SKAB	KØLER	KØLLE
	MOTOR	AKKU-MULATOR	GEAR-KASSE
	DON-KRAFT	FOD-PUMPE	START-SVING
	TRÆSKO	PORCHE	AND
	HJUL	RAT	HORN

15

DET LILLE TOG
HAR VÆRET PÅ
REJSE TIL TOLV
LANDE, MEN
DET FIK KUN
TING MED HJEM
FRA DE NI.
HVLKE NI?

1 CUBA	7 SCHWEIZ
2 ENGLAND	8 SKOTLAND
3 HOLLAND	9 SPANIEN
4 ISLAND	10 TYSKLAND
5 ITALIEN	11 USA
6 KINA	12 ÆGYPTE

13

HER SKAL DU
FINDE TRE
FUGLENAVNE

14

UDFYLD KUPONEN PÅ LØSNINGS-
SIDEN NÅR DU HAR TIPPET
DE TOLV RIGTIGE.

HVOR MANGE
AF TINGENE I SÆK-
KEN BEGYNDER
MED "K"?

16

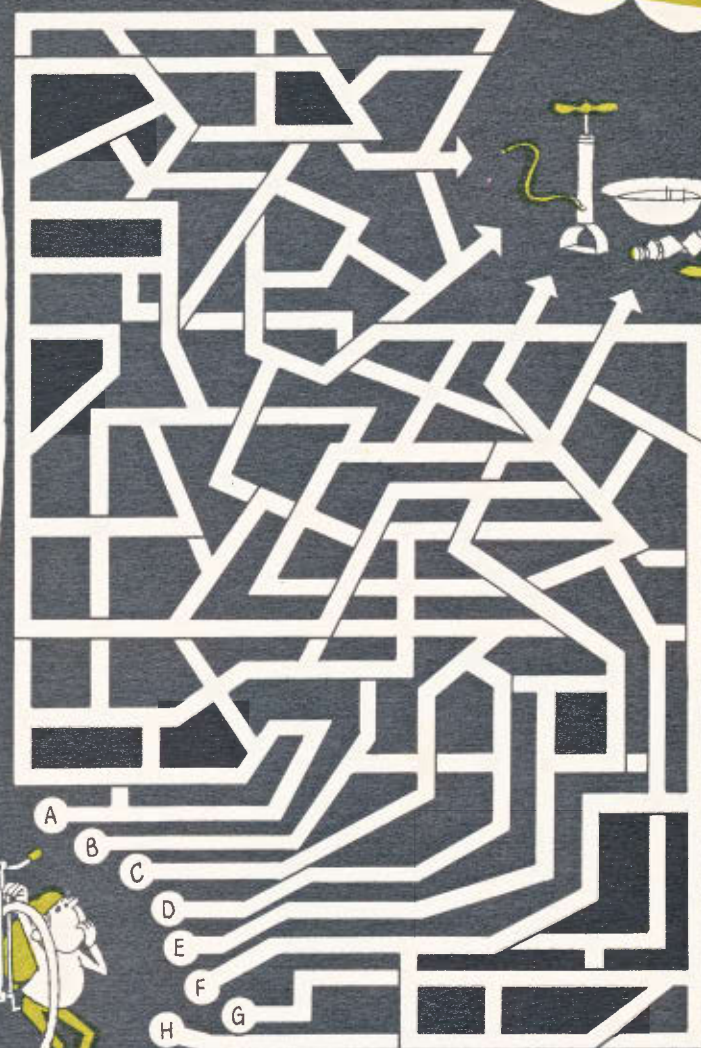

HER TRILLER EN NEM
LILLE REBUS.

17

18

PAKKERNE ER TIL TI PIGER, HVIS
NAVNE ER LIDT MÆRKELIGE,
FORDI HVERT ANDET BOGSTAV
MANGLER. HJÆLP NISSEN
MED AT FINDE
UD AF, HVAD
DE HEDDER.

19

NISSEN ER PUNKTERET
MED SIN "VÆLTEPETER".
HJÆLP HAM AT FINDE VEJ OP
TIL PUMPEN OG
LAPPEGREJERNE.
SKRIV DEN RIGTIGE VEJS BOGSTAV
PÅ LØSNINGSSIDEN.

DET KAN VÆRE SVÆRT AT FORSTÅ, HVAD TOGNISSEN
SIGER FORDI HAN HAR EN SKRUEØGLE I MUNDEN.
MEN KODEN NEDENUNDER KAN HJÆLPE DIG

20

אבג דהוז ט
כמנשן פק
צקרס טווען

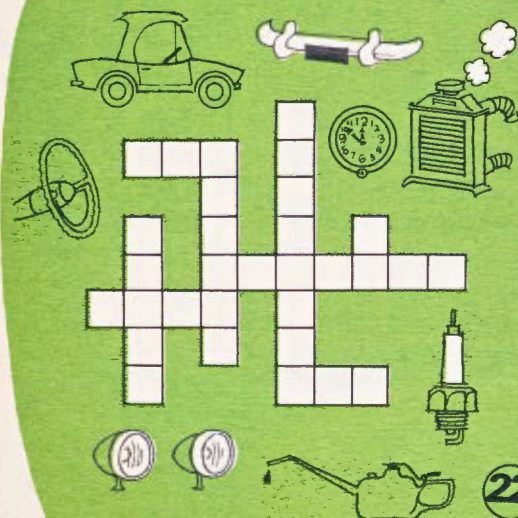
A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	R	S

T	U	V
Y	Æ	Ø

21

HVEM TILHØRER
TINGENE? SKRIV TAL OG
BOGSTAVER PÅ DEM, DER
HØRER SAMMEN.

22

HVIS DU KAN FINDE UD AF HVAD TEGNING-
ERNE FORESTILLER, SKAL DU "PUSLE"
ORDENE PÅ PLADS SÅ DE PASSER
VANDRET OG LODRET.

	BEGA- VET		KLART		EKS- KLU- SIVE	IMØDE- KOM- MENDE		GRÆD	
SENT	⁵ T	¹⁰						TIL- SMUD- GE	
	A								
TAB- GIVEN- DE	L	⁶ Ø	N	N	² E	N	D	E	
AF- SKYE- DE	⁴ E	NU		DU	¹³	UDEN LUMSKER- IER	⁸		
	N						FJEN- DE	KRO- GET	
STUM- HED	⁷ T		¹¹		³				
LAV	⁷ L	NEJ		IND			¹²	VAR	
	Ø	⁷	BRUG- BAR						
OP- DIG- TET	S								

23

DENNE KRYDS OG TVÆRS ER IKKE NEM. DU SKAL NEMLIG
FINDE DET MODSATTE AF ORDFORKLARINGEN. F. EKS.:
GULV=LOFT. BJERG=DAL. ORDEN=RODERI.
NÅR DU HAR LØST DEN, SKAL DU DANNE ET ORD
AF BOGSTAVERNE I DE HVIDE NUMMEREREDE
FELTER, SOM KAN BRUGES TIL JULEGAVER.

24

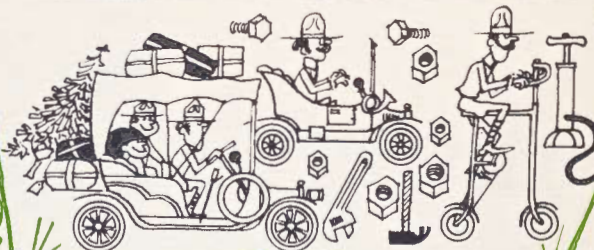
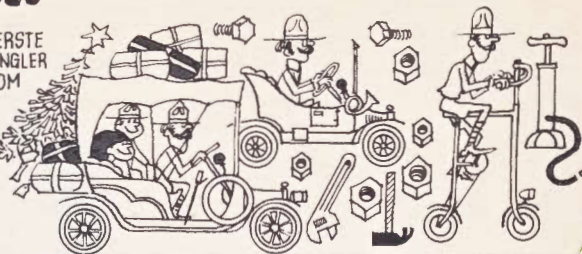

HER SKAL DU REGNE. SKRIV TALLENE FRA 1 TIL 9
OG FRA 11 TIL 19 I CIRKLERNE, SÅLEDES AT SUMMEN AF
TAL I DE TRE CIRKLER DER LIGGER PÅ HVER RET LINIE, BLIVER 30.
10-TALLET I DEN MIDTERSTE CIRKEL, SKAL TELLES MED HVER GANG.

25

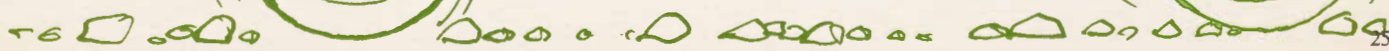
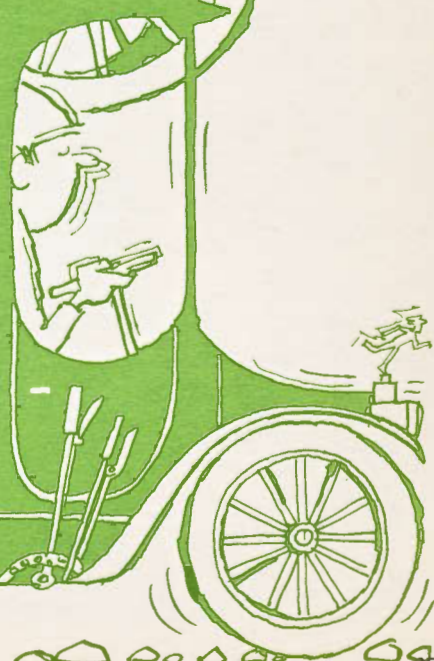

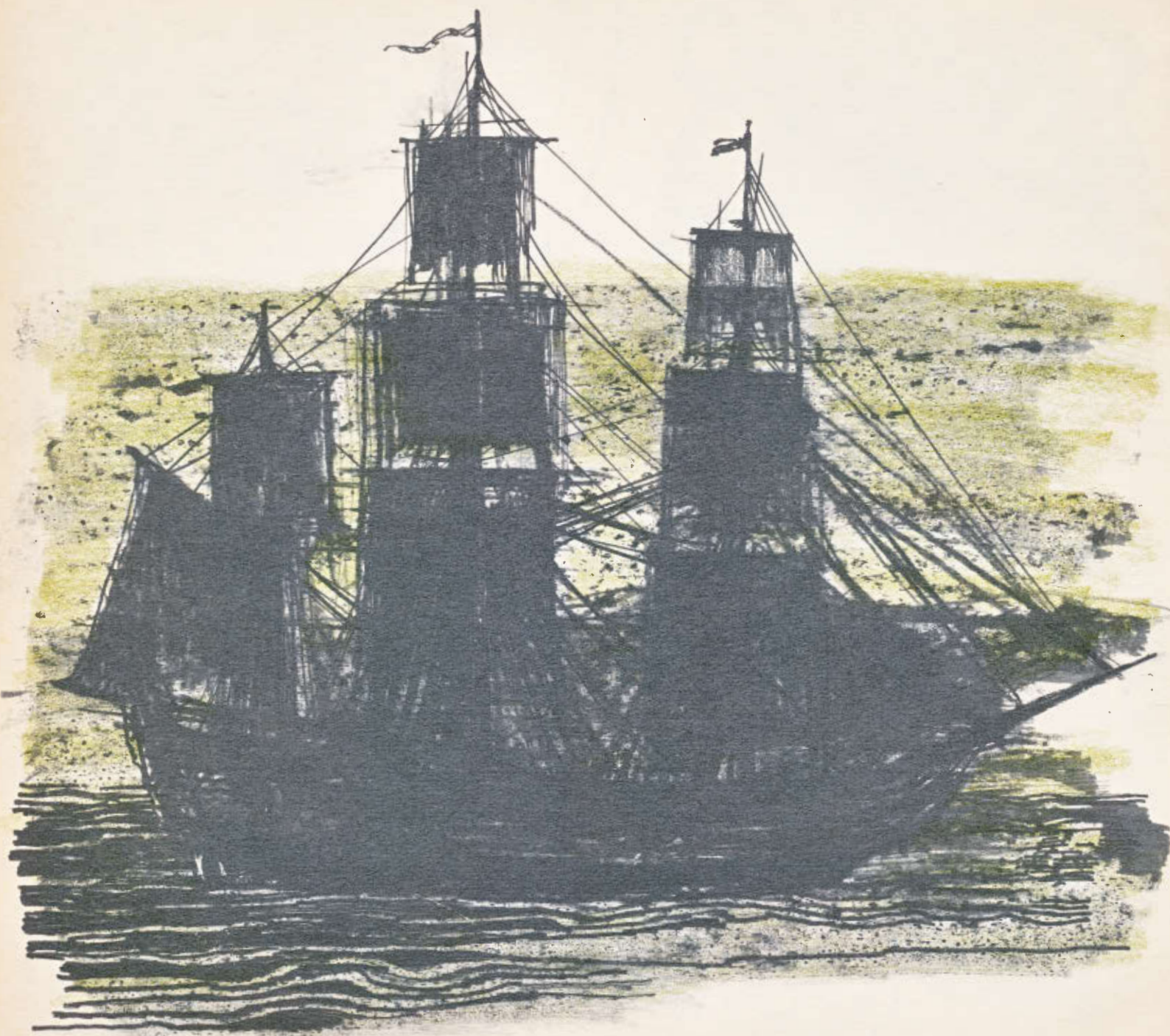
PÅ DEN NEDERSTE
TEGNING MÅNGER
FEM TING, SOM
ER PÅ DEN
ØVERSTE
TEGNING.
HVLKE
FEM?

BILEN HAR RYSTET SÅ
MEGET, AT DER ER KOMMET
KLUDDER I BILLEDERNE
TIL DEN LILLE NISSE-
HISTORIE.
LAV OM PÅ RÆKKE-
FØLGEN, SÅ HISTORIEN
BLIVER RIGTIG.
SKRIV TALLENE PÅ
LØSNINGSSIDEN

26

Købe en slave...aldrig

FORTALT AF PREBEN RAMLØV OG TEGNET AF MADDS STAGE

Det er nytårsaften 1805.

Vi er i en krostue ved havnen i Charlotte Amalie på Sct. Thomas. De Vestindiske Øer hørte på det tidspunkt til Danmark, som tjente godt på handelen med sukkerrør og rom. For to år siden var det ved lov blevet forbudt at handle med slaver – ja Danmark har kunnet prale af at være det første land, der forbød slavehandel (England kom hele fjorten dage senere), men det gik så som så med at få adlydt loven f.ex. her på øerne, hvor hvide arbejdere havde svært ved at tåle klimaet.

Men det er som sagt nytårs-

aften, og et muntret selskab af unge officerer, handelsfolk og plantageejere er samlet i krostuen Lulu's Tavern. Der er to brødre Jobst og Peter, sønner af kommandanten von Scholten. Peter er lige kommet fra Danmark efter en officersuddannelse. De er sammen med en engelsk løjtnant, Robert Gale, der for tiden gør tjeneste i den engelske flåde på disse kanter, hvor man afpatruljerer farvande- ne for at rense dem for sørøvere, kaperskibe og slavehandlernes fartøjer. Selskabet er i den bedste stemning – da det pludselig mel- des at slaveskibet AFRICA med selveste kaptajn Cruth har ankret op i havnen. Kaptajnen, en gam-

mel erfaren slavehandler, træder selv ind ad døren og hilses med jubel af de noget drukne plantageejere. Han slår stort ud med armene og tilbyder »nytårsgaver«, stærke arbejdsslaver og søde arbejdsvillige slavinder til alle, der har lyst.

Peter Scholten *springer op*, så stolen vælter: »Købe en slave – aldrig! Det er forbudt efter loven for to år siden – og intet kristent menneske vil købe et andet menneske – aldrig!« En skraldende hån latter slår op om ham. Han ser sig forvirret, så rædselsslagen og til sidst forbitret om, men møder kun grinende og hånlige an-

sigter. Han vil slås, han vil... Broderen, der kender hans hid-sighed, og Robert Gale trækker ham modstræbende med uden for og minder ham om, at nu er det tid at gå hjem til nytårsgildet i kommandanthjemmet.

Bag de lukkede døre høres stadig brølende latter.

De prøver at berolige den yngre mand. Vel er slaveriet da heldigvis forbudt, men der skal mere end to år til, før loven sker fyldest i de fjernere dele af Danmark.

»Det nytter ikke at lukke øjne- ne for kendsgerningerne,« siger Jobst, »også får véd da, at her stadig handles med mennesker.

Al handel ville forstyrres, om den lov gik igennem fra dag til dag. Det kan vi ligeså godt se i øjnene. Du skal arbejde her, du må tage livet sådan som det er på dette sted. Og for at du skal lære det at kende, når forholdene er værst, foreslår jeg, du i morgen tager med Robert og mig ud og ser på forholdene på kaptajn Cruths skib.»

»Hvad skulle det gavne?« spørger Peter, »hvad gavner det, at jeg ser, hvor mennesker har det uværdigt, hvor de lider?«

Jobst svarer ikke med det samme. »Gavne vil jeg vist ikke kalde det,« siger han så tænkende sig om, »men vi, som har det godt, må eller bør aldrig glemme, at der er mennesker, der lever et liv i rædsel og elendighed og uværdighed.

Men du må hårde dig. Jeg hører, skibet har været ude i hårdt vejr, og at det måtte ændre kurs, fordi det var forfulgt af et engelsk skib. De skal have lidt under mangel på fersk vand, og provianten slap op nogle dage, før de kom her. Der skal nok være ekstra megen elendighed om bord.»

»Vi tager derud i morgen,« siger Peter kort.

Det varede et øjeblik, før Peter svarede. Han gik og rev fibrene i

et palmeblad løs fra hinanden, mens han lyttede til sin broder.

»All right,« sagde han lidt efter. »Vi tager derud i morgen.»

Den næste dag sejlede Jobst, Robert og Peter ud til AFRICA med en af proviantbådene. Slavekaptajn Peter Cruth stod selv på skansen, da de prajede AFRICA. Da han så, hvem det var, bredte der sig et stort grin over hans ansigt.

»Goddag, herr løjtnant!« råbte han. »Kom kuns om bord! 99 hårdføre mandlige arbejdsslaver og 240 velegnede småkyllinger af fineste afrikanske afstamning. Her er nok at se på for unge herrer. De er ved at blive fodret og smykket på fordækket!«

Peter Cruth stod selv ved lejderen, da de unge mænd kom op på skibets dæk.

»Men I må ikke gå nedenunder!« sagde han brøstigt og vendte sig fra dem for at gå ind i sin kahyt.

»Så har han ikke fået rensset sporene efter overfarten af vejen!« hviskede Jobst til Peter, mens de gik hen over dækket mod en høj trævæg, som gik fra ræling til ræling. Oven på den stod et par små kanoner, og den havde en velboltet port, som en matros var ved at åbne.

Peter kiggede nysgerrig på det, der foregik. Men da han var kommet gennem porten standsede han op og snappede efter vejret.

På fordækket var mange negre samlet. Mændene iagttog dem med skulende blikke, og kvinderne så ud, som troede de, at deres sidste time var kommet. Alle sad de og huggede grådigt i sig fra nogle store gryder, som de sad omkring. Et par matroser gik om mellem dem og smurte dem ind i olie, så de kunne se skinnende og raske ud, når de skulle sælges. Rundt om dem på dækket og i rigningen var der posteret matroser med geværer og pistoler. Selv om der var flere hundrede mennesker sammenstuvet, var der tavst som i graven. Ingen sagde noget.

Bag de sorte var porten ned til slavedækkene. Den stod åben, et stort sort hul, hvorfra der hørtes raslen af lænker og en tyk, uhyggelig stønnen, som lå der et stort dyr og led i dødsdansk dernede.

»Hvad er det?« spurgte Peter, og der var forfærdelse i hans stemme.

»Det er nogle slaver, som ikke er sloje nok til at blive kastet udenbords og ikke raske nok til at blive bragt på dækket endnu,« svarede Jobst. »Peter Cruth reg-

ner vel med at få dem på benene igen, så han i hvert fald kan få en lille fortjeneste på dem.»

Løjtnant Gale gik forrest ind mellem slaverne.

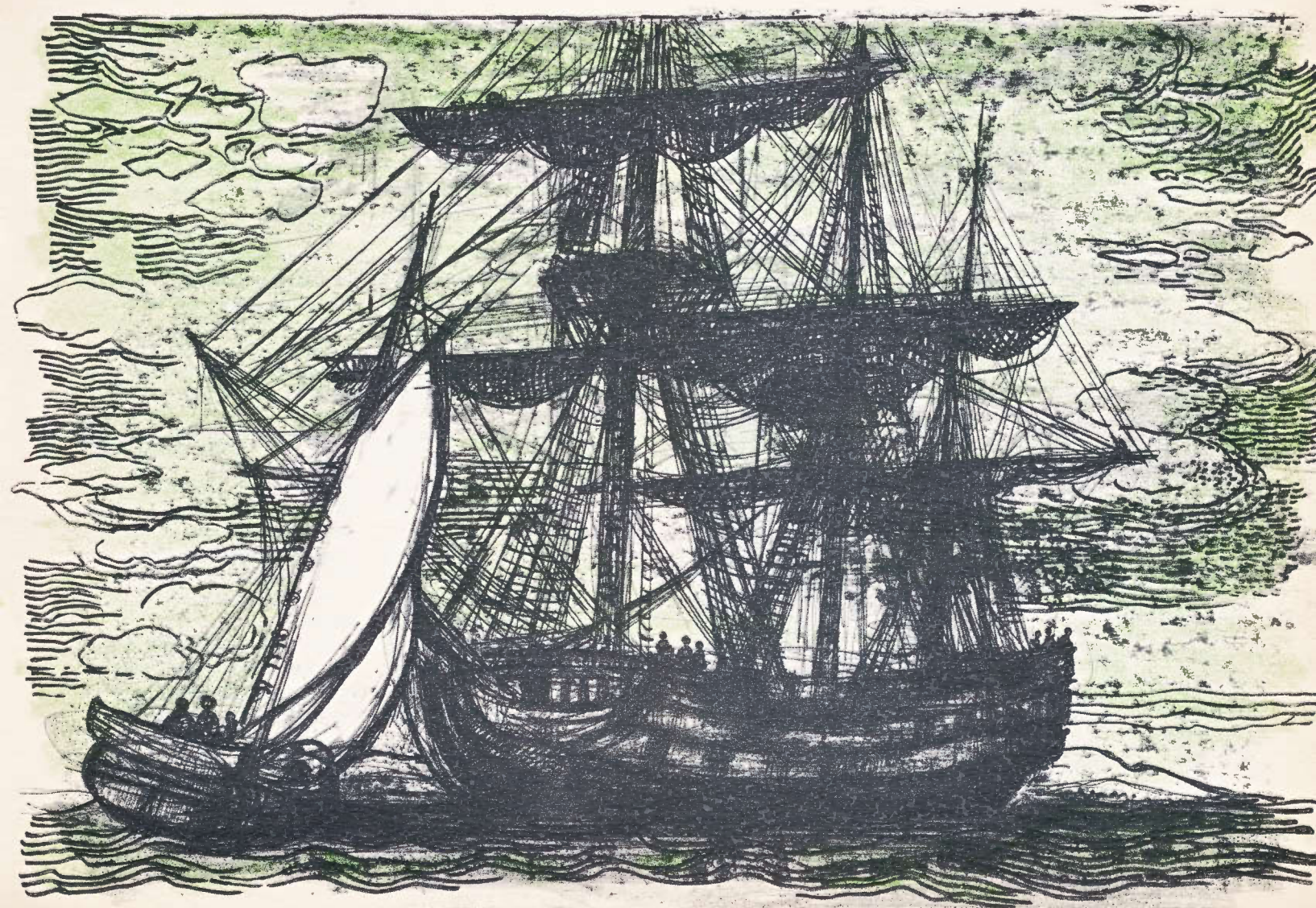
»Åh nej,« sagde Peter pludselig og greb Jobst i armen. Han var ligbleg.

En negerdreng, der kun var skind og ben, kom listende op fra det sorte hul. Han sneg sig hen langs lønningen og sagde et eller andet til de negre, som sad omkring den nærmeste gryde. De gjorde plads, så han kunne få en håndfuld grød med.

Da lød der et brøl af raseri. Det kom fra kaptajn Cruth, som med dundrende støvler kom farende hen over dækket. Han greb drengen i håret og slyngede ham med et voldsomt spark bort fra gryden, så han havnede på Peters fødder.

»Du skal ikke sælges, vel!« hvædede han og slog drengen i ansigtet, så blodet stod ham ud af næsen.

Da Peter Cruth gjorde mine til at ville slå på ny, greb Peter hans arm. Han var nu klar over, hvem drengen var. Det var Isthat, en slavedreng, som Peter Cruth for et par år siden havde modtaget i stedet for penge af en planter,

som han havde spillet terning med i Lulu's Tavern. Peter Cruth havde taget drengen med om bord på AFRICA til sin personlige opvartning. Peter havde hørt Jobst og Robert tale om drengen.

Han hed Isthath Cornelius Hall efter sin fader, der var en mulat ved navn Cornelius Hall. Moderen var død under fødslen, men hun havde lige nået at stønne: »Is that – all!« Og da ingen kunne opfatte, om hun havde sagt »Is that Hall?« eller »Is that all!« havde man kaldt ham Isthath.

Peter bøjede sig ned og tørrede drengens ansigt med sit lommetørklæde.

»Vil De købe ham, Mister?« spurgte Peter Cruth hånligt.

»Købe – et – menneske –?« Peter så forvirret op, og der var rædsel i hans øjne.

»Ja –!« lo Peter Cruth. »Han tror åbenbart, han er lige så meget som dem derhenne,« sagde han og slog med hovedet efter slaverne bagved. »Så lad ham da blive solgt eller kastet ud til hajerne!«

»Køb mig, Massa!« klynkede drengen.

Peter vidste ikke, hvad han skulle gøre. Hans blik flakkede hen over slaverne og tilbage til Isthath.

Da greb Peter Cruth Isthath ved armen og slæbte ham hen mod lønningen.

Det gav et stød i Robert Gale, og han trådte i vejen for kaptajnen.

»Nej, Peter Cruth,« sagde han, »ser du ikke, hvor drengen ryster af skræk!«

»Ha –!« lo Peter Cruth, »hvis jeg skulle have taget hensyn til al den skræk jeg har set i mit liv, så var jeg for længst selv blevet kastet ud til hajerne!«

Han greb Isthath i en arm og et ben og slyngede ham udenbords, samtidig med at han slog en stor latter op.

Det varede et øjeblik, før Isthath kom til syne i vandoverfladen. Han skreg og kæmpede for at holde sig oppe. Hans øjne var stive af rædsel. Han havde slugt meget vand og gylpede og var hele tiden ved at dukke under igen.

Peter Cruth morede sig overdådigt.

Da smed Robert Gale resolut sin uniformskjole og sprang ud efter drengen. Et øjeblik efter var de begge reddet op på dækket.

Isthath krøb igen sammen foran Peter. Han knugede sit ansigt ind mod Peters knæ: »Køb mig, Massa! Køb mig, please!«

Der var et onskabsfuldt blink

i Peter Cruths øjne, da han sagde: »Ja, køb De ham unge mand! Ti gulddukater, hverken mere eller mindre. Eller hajerne får føde med det samme!«

Det gav et ryk i Peter. Han så fra kaptajnen til Robert Gale og til sin broder. Derefter igen ned på drengens blodige ansigt, der så bedende op på ham.

Så stak han med en beslutsom bevægelse hånden i lommen, talte pengene op og rakte dem til Peter Cruth, der nynnende gik tilbage til sin kahyt.

Jobst stak hånden ind under Isthat og løftede ham hen til rælingen. Forsigtigt hjalp de ham ned i båden. Her faldt han sammen på bunden. Men der gik et

svagt smil over hans ansigt. Han rakte ud efter Peter og sagde: »Jeg fik en håndfuld majs, Massa!« Så besvimelede han.

Da de tre venner var kommet tilbage til deres kvarter i Charlotte Amalie, vaskede de Isthat og sørgede for, at han fik ordentlig mad. Men især drak han vand.

Det var som om han intet havde fået i uendelige tider.

Peter stod og så på ham. »Jeg har købt en slave —« mumlede han. Og næsten bedende så han på Jobst: »— og jeg som ikke ville være slaveejer!«

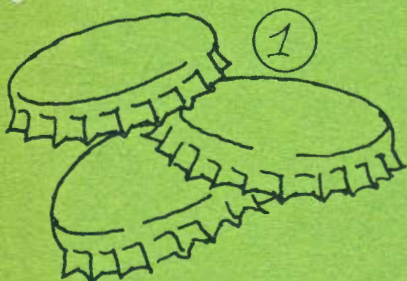
»Tak, Massa — — tak!« sagde Isthat.

Instrumenter til rytmeorkester

AF JAN PAZDECKI

RASLER AF ØLKAPSLES!!

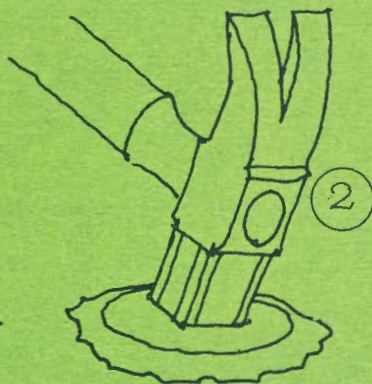
Du skal bruge 5 ølkapsler eller sodavandskapsler, som du tager det indvendige kork- eller plasticstykke ud af. Derefter hamrer du dem flade.

Vi kan også lave et rasleinstrument af ymerbægre eller andre bægre fra husholdningen. Vi skal bruge 2 stk., noget lim, nogle aviser, tapetklister, toilet-papir, maling og tapetlak.

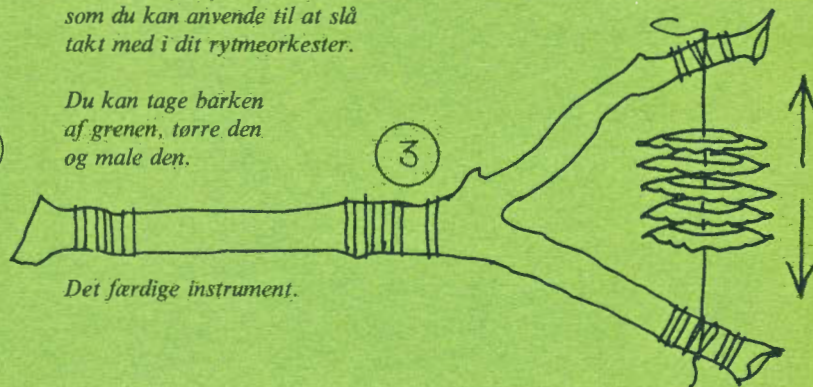

Slå fra den indvendige side af kapslen, så du får rettet metallet helt ud til en lille rund plade.

Så borer du hul i midten af kapslerne og trækker dem på en ståltråd som perler på en snor, hvorefter du sætter dem på en gaffelgren, og du har nu et ryste/rasleinstrument, som du kan anvende til at slå takt med i dit rytmeorkester.

Du kan tage barken af grenen, tørre den og male den.

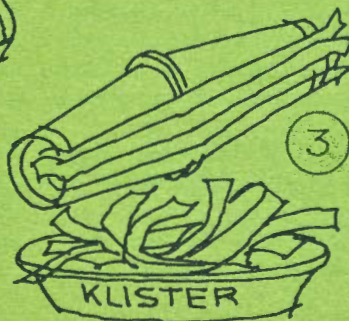
Spille måde: Man kan ryste instrumentet op og ned og eventuelt slå det mod håndfladen hveranden gang.

SÅDAN:

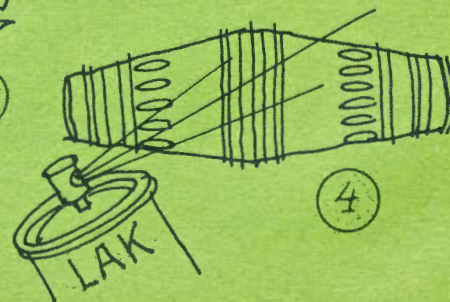
Du limer, efter at du har fyldt en håndfuld ris i et af bægrene, de to bægre sammen.

Herefter river du strimler af avis-papir (på langs ad avisen) og limer dem fast på bægrene. Avisstrimlerne skal være godt gennemvædede med klister.

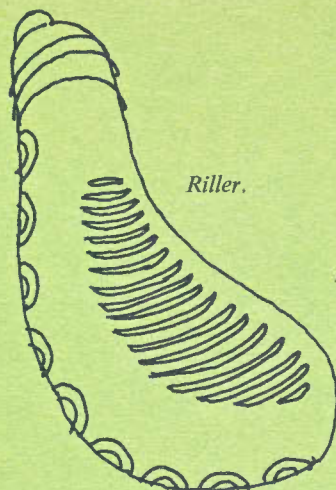
Der skal ca. 3 lag avis-papir på råsleren, og til sidst et lag af det »gammeldags« toilet-papir. Efter tørring males der dekorationer med allak el.lign. Og til sidst lakeres med tapetlak, som kan købes i spraydåser.

VI LAVER OGSÅ EN GOURD

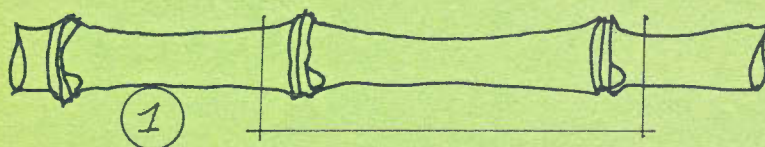
En gourd er et skrabeinstrument, der har god virkning i et rytmeband, da den kan spille lange »toner« eller lyde.

De rigtige instrumenter er lavet af træagtige frugter og ofte dekoreret smukt. Instrumentet anvendes i Sydamerika og på de Vestindiske øer. Man skraber med en tynd pind over nogle riller, der er skåret, og man kan lave lange og korte lyde, som man har lyst til.

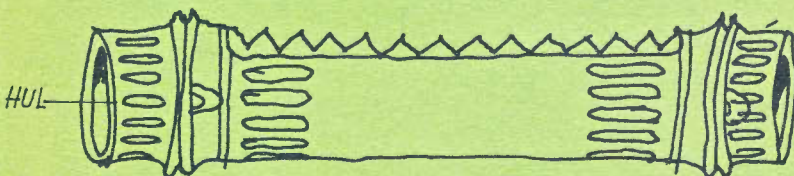
Man kan selv ret billigt lave en gourd af bambus. Man køber en bambusstang ca. 4 cm tyk

(det er den tykke ende, vi skal bruge) og skærer stykker af den, som tegningen viser.

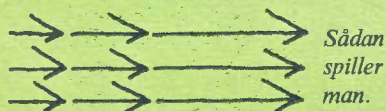

Så files der riller med en fin fil (ikke såve), og der bores huller i enderne af stokken.

Rillerne skal kun være et par mm dybe og have en afstand af ca. en halv cm.

Det hele slibes med sandpapir, males og lakeres.

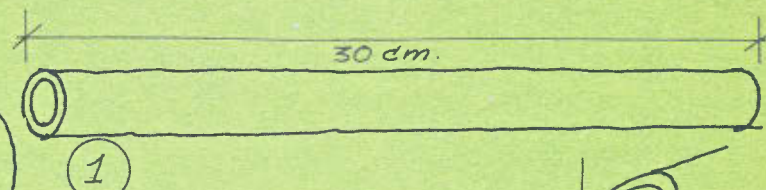

Sådan spiller man.

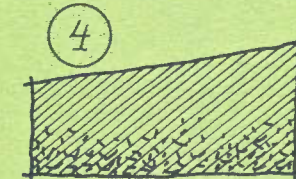
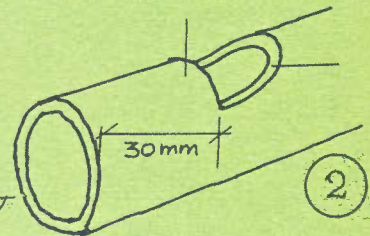
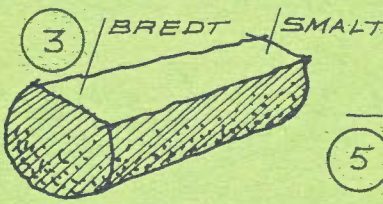
PRØV AT LAVE EN FLØJTE

Elektrikerrør kan købes i mange tykkelser fra 1 cm i diameter til 3 cm i diameter. Du skal bruge et stykke på ca. 30 cm. Nu skal du lave en træprop

som passer ind i røret, denne prop skal være 3 cm lang. I stedet for en træprop kan du bruge en korkprop, denne er lettere at slibe til, så den passer i røret.

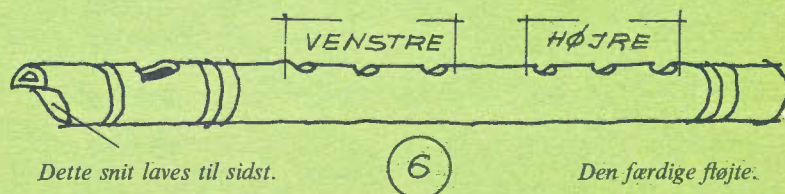
Når proppen passer, skæres et hul i røret 3 cm inde. Dette hul laves med et smalt stenmejern og skal laves meget forsigtigt.

Den skrå slibning skal bevirke, at den indblæste luft ledes op mod spalten. Når proppen passer til røret, og fløjten siger noget, fastlimes proppen.

Nu skal vi lave huller til fingrene. Du placerer fingrene med venstre hånd øverst og højre hånd nederst. Herefter opmærker man, hvor pegefingre, langfingre og ringfingre hviler, og derefter borer man huller med 6 mm bor ved mærkerne. 6 stk. Nu får du

en eller anden skala ud af det, og ønsker du at lave en normal skala, må du eksperimentere dig frem til den. Reglen for stemning af fløjten er: Ønsker du dybere tone, skal hullet ligge længere borte fra munden.

Dette snit laves til sidst.

Den færdige fløjte.

Tromme

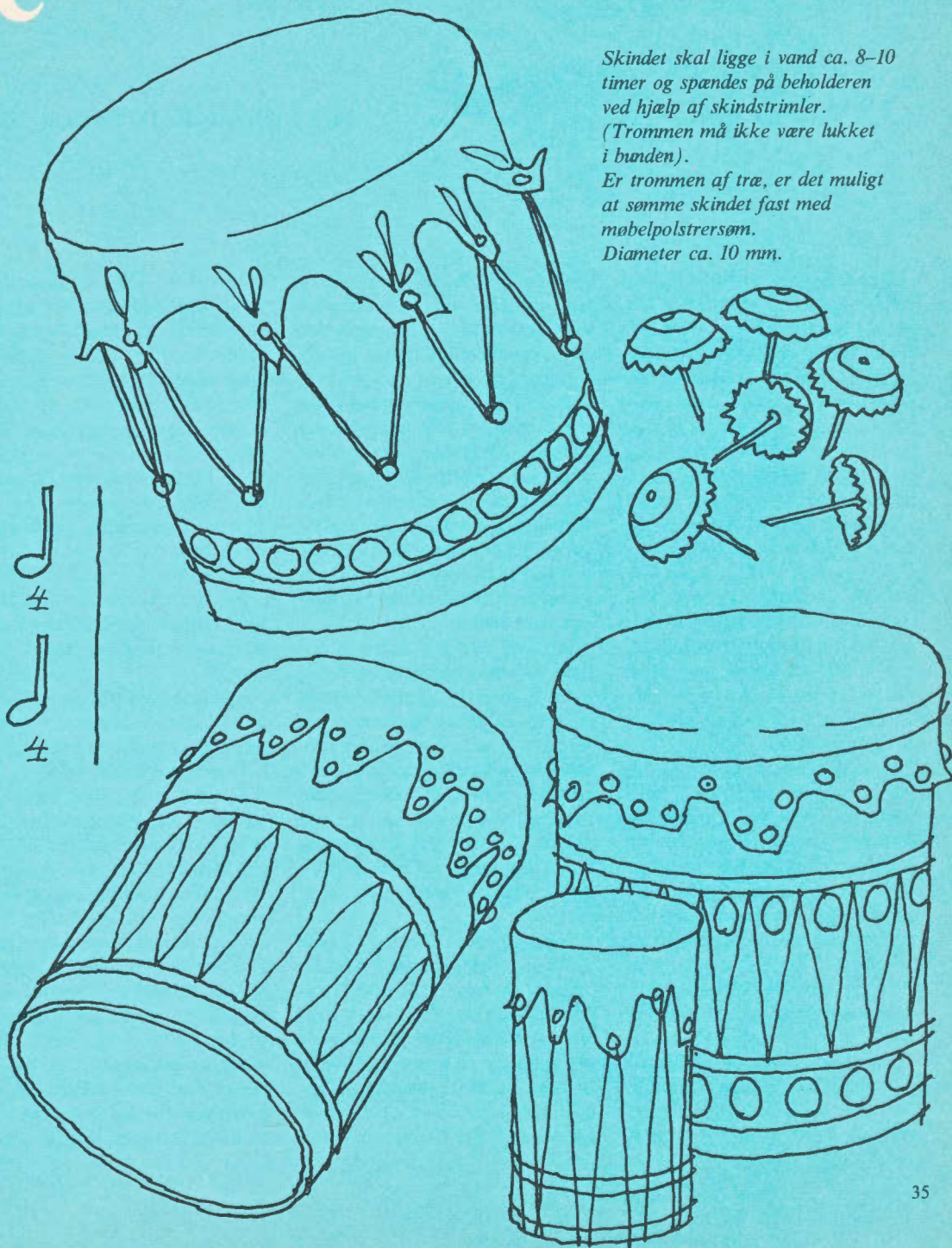
Trommer er dejlige, vi kan lave trommer af alle former for beholdere, dåser eller rør. Man kan bruge plasticnødsrør eller kloakrør af plastic. Skindet er oksepalt, men man kan også bruge okse- eller svineblære, som en flink slagter kan skaffe, hvis man be'r ham om det.

Skindet skal ligge i vand ca. 8-10 timer og spændes på beholderen ved hjælp af skindstrimler. (Trommen må ikke være lukket i bunden).
Er trommen af træ, er det muligt at sømme skindet fast med møbelpolstrersøm.
Diameter ca. 10 mm.

Lav øvelser, hvor du spiller midt på trommen og ude på kanten, skift mellem hænderne.

H, V-H, V-H-H H, V-H, V-H-H:

Neptuns sidste rejse

FORTALT AF ERIK PARUP OG TEGNET AF PER ILLUM

Seks søspejdere sad med benene dinglede udover kajen i den lille havn. Rundt omkring dem var der et travlt og muntert liv, men spejderne syntes ikke at ænse det. På ophalingspladsen inderst i havnen var folk igang med at spartle og male og splejse tovværk og bøde sejl og pudse messing og de tusind andre sysler, der er en del af sølivets glæder. Arbejdet gik med lystig fløjten, hyggelig småsnakken og de venlige smådrillerier, som kendetegner et godt fællesskab. Muntre tilråb og ønsker om god vind lød fra båd til båd, som under sejl for en frisk brise var på vej ud og ind af havnen. Trods gråvejrr var foråret kommet til Fjordby havn.

Himlen var tung og blygrå og ude i kimingen gik den i ét med havet, der udenfor havnens beskyttende arme rullede i svære dønninger, hist og her kantet af hvide skumbræmmer, der snarere understregede end brød det triste og uheldssvangre i himmel og hav.

Folkene i bådene og de, som var travlt optaget af deres sysler på ophalingspladsen, ænsede det næppe.

Men søspejderne på kajkanten følte gråvejret helt ind i sindet. De havde ikke andel i havnens travlhed, ikke mere. De vidste,

hvordan de folk, som nu stod havnen ud under sejl, følte. Men for dem var det forbi. Ikke mere bølgenes smæld imod boven, knagen i riggen og sejlenes smæld, når man gik over stag. Ikke mere den salige kriblen, når båden krængede og skød fart, når en fast hånd om roret havde fanget vinden. Når man skulle stemme fødderne imod og lægge alle kræfter i, mens sejlet stod syngende spændt og kølvandet bruste. Søspejderpatruljen Delfinerne var i mildest talt skidt humør.

Årsagen til deres alt andet end lette stemning lå i vandet under deres fødder. En gammel jolle af et noget afrakket og forslidt udseende. Hvor dens naboer duvede og nikkede yndefuldt som smukke svaner, lå den gumpetungt dybt i vandet. Og der var næsten lige så meget vand indenbords som i resten af havnen. Den gamle jolle kunne ikke have langt igen.

Aalborgjollen Neptun havde været en god båd engang. Kom til troppen for over 30 år siden, havde i en lang årrække været flag-skib og trofast båret generationer af søspejdere på spændende togter til nære og fjerne kyster. Delfinpatruljen havde overtaget hende for tre år siden. Da var hun alle-

rede ved at falde af på den. De havde slidt og bakset med at bringe hende i fin stand, havde udskiftet bord og spanter, malet og spartlet og slidt huden af knoerne. Hun havde belønnet dem med nogle uforglemmelige togter. Men det var ikke mere til at skjule. Hun havde svært ved at holde søen ude. For mange bord var frønnede, tovværket var mørnet og sejlene ville blæse til laser i vindstyrke 4.

For fjorten dage siden var Neptuns skæbne blevet afgjort ved et tropmøde. Hun var blevet kaseret.

»Sikkerheden til søs er alfa og omega,« sagde skipper, »at ligge og plaske rundt i en redningsvest er ikke søspejderi.«

Der var ikke penge i tropkasen til en ny jolle og dermed forsvandt sommerens sejlads i en grå tåge for Delfinerne. Ganske vist skulle man deles om de andre joller, men det er absolut ikke det samme som at have egen båd. Har man haft dejlige, og af og til farlige, oplevelser sammen med en jolle, kommer man til at holde af den på en særlig måde. Den bliver næsten en del af en selv, et væsen med sjæl og karakter. Og netop gennem det drøje slæb med at holde Neptun sejrende havde

Delfinerne fået et særligt varmt forhold til hende.

Selvfølgelig kunne de se, at søreglerne måtte respekteres, men det kneb dem svært at forliges med tanken.

Havde der så blot været en mulighed for at få et nyt skib, men som tingene tegnede sig, var der intet håb. I de forløbne to uger siden tropmødet havde de ikke haft andet i tankerne, mange planer var blevet endevendt, mange ideer fostret. Men ingen af dem syntes at kunne tilvejebringe de mange tusinde kroner, som et godt fartøj koster idag.

Derfor var humøret hos Delfinerne lige så blygråt som havet under deres fødder og himlens tunge skyer. De følte sig helt udenfor havnens travle virke. For dem var der ikke mere nogen båd at overhale til sommerens sejlads.

De havde siddet her i næsten en time. Ingen havde sagt noget. Efterhånden var de kommet dryssende og havde bare sat sig på kajen ovenfor Neptun, modløse og trist stirrende ud over havet eller mismodigt skævende efter de mange fine både, der stod havnen ud. Peter havde monotont smidt sten i vandet. Selv stenene lød ikke muntert plaskende som sæd-

vanlig, men forsvandt i vandet med et underligt dødt plump.

Det var Kaj, der først brød stilheden. »Var det ikke ham Baden-Powell, som lavede den her med at en spejder tager van-skeligheder med godt humør? Det var da noget underligt noget.«

»Nåhja« svarede Peter uden at holde op med at plumpe sten i vandet, »men han har nok aldrig prøvet at skulle sige farvel til en gammel båd og ikke ane, hvor han skulle få en ny fra.«

»Det véd jeg nu ikke,« brød Svend ind, »måske har han prøvet noget lignende. Men forresten er det jo lavet om nu. Så vi kan da bare blive ved med at hænge med ørerne.«

Michael, der var Delfinernes patruljefører, havde længe siddet og stirret intenst på den smule af Neptuns ræling, der ragede over vandlinien. Ved Svends bemærkning gled en svag trækning, næsten som et smil, over hans ansigt.

»Hør her, jeg får en idé,« udbrød han. »Den skaffer os ganske vist ikke nogen ny jolle. Men vi må skille os af med Neptun på en anstændig måde. Det ligner ikke noget, at hun skal ligge her og rådne eller blive slæbt op og hugget til brænde. Hvad om vi lånte en af de andre patruljebåde og

bugserede hende ud og sænkede hende med maner?«

Hos Delfinerne var der sjældent langt fra tanke til handling. En halv time efter havde de opnået skippers tilladelse, bemandet Kaperens jolle og var på vej ud af havnen med Neptun på slæb. Erik og Bent var igang med at finde en position på søkortet, hvor de kunne sænke Neptun uden risiko for andre skibe.

På grund af vandet i Neptun gik det kun langsomt fremover. Spejderne snakkede om, hvordan sænkningen skulle foregå. De blev enige om at hale hende op på siden af deres jolle, hugge bådhagen gennem bunden nogle steder og så lige så stille lade hende synke til bunds. Svend rodede i kistebænken, hvor spejderne altid havde en del forskelligt nødvendigt udstyr.

»Her er det,« udbrød han og holdt et Dannebrog op.

»Hvad skal du med det?« spurgte Kaj.

»Skal hun sænkes, skal det ske med manér, ikke sandt? Altså med flaget i top!«

Da de havde aftalt den lille højtidelighed, sænkede tavsheden sig atter over Delfinerne. De var nu nået så langt ud, at havnen ikke mere kunne ses. Kun kirketårnet

og enkelte høje træer røbede, hvor Fjordby lå. Man kunne ane dem i tusmørket, som hurtigt ville gå over til kulsort nat.

»Nå, vi må hellere få det overstået og vende hjemad,« sagde Michael, »vi har ingen lanterner.«

»Positionen skulle også være god her,« sagde Erik, »her er mindst 20 favne, så man skal nærmest være U-båd for at ramle på hende.«

Kaj og Bent havde netop taget fat i slæbetrossen for at hale Neptun langs siden, da et voldsomt ildskær pludselig flaksede over himlen et par sømil til luvert, fulgt af et rullende dumpt drøn lavt henover havet.

Søspejderne stivnede og stirrede imod det sted, braget kom fra. Det voldsomme ildskær forsvandt, men kort efter sås et rødt lys som fra noget, der brændte.

Ilden så ud til at vokse i styrke og nu hørtes svagt råb om hjælp.

»Det var en mine,« udbrød Svend, »men hvor er skibet? Vi skulle da kunne se det her fra.«

Men der var intet skib at se, og i en afstand af to sømil skulle et større skib kunne ses.

»Det må være en mindre båd, og der er ingen miner i farvandet her,« sagde Bent.

»Hvad det så ellers er, så må vi

derover,« udbrød Michael, »kap trossen og læg kursen om.«

Erik greb en økse fra kisten og kappede slæbetrossen til Neptun. Peter, der sad til rors, lagde ror-pinden hårdt over og båden gik over stag så hurtigt, at bommen til storsejlet kom fejende og nær havde nikket Kaj og Bent en skalle, der ville have sendt dem udenbords, hvis de ikke havde reageret så hurtigt, som kun lang erfaring gør det muligt.

Sejlet fangede vinden, fyldtes op på et øjeblik kunne de mærke, hvordan farten øgedes.

Mens de stod ned imod det brændende fartøj, arbejdede spejderne tavst, hurtigt og rutineret på at gøre klar til en redningsaktion. Nu ville de få brug for det, de havde indøvet ved mange tropmøder.

Efter et kvarters sejlads var de kommet branden så nær, at de kunne se en stor motorbåd i flammer. Ilden havde bredt sig fra motorrummet, så både cockpit og fordæk var et flammehav. Der var ingen mennesker at se.

Pludselig hørtes et svagt råb, der kom fra et sted i vandet udenfor ildskæret. Svend fandt en kraftig stavlygte i kisten og lod lyset spille udover bølgerne. Lyskeglen fangede et hoved og et til.

Jollen krydsede nærmere og var nu så nær, at varmen fra ilden føltes sviende i huden.

»Branden kan vi ikke gøre noget ved, men vi må prøve at redde folkene,« råbte Michael, »lad gå storsejlet.«

Erik fik hurtigt fat i faldet til storsejlet, som med et hvin gled ned ad masten. Et par søspejdere tog fat i det og fik hold på det, mens et par andre gjorde livliner parat. Jollen tabte fart. Nu kunne man se et par piger på en 12-14 år i vandet. De havde redningsveste på, men så meget forkomne ud.

Bent hev en line ud. Den faldt hen over hovedet på den ene pige, men hun havde tilsyneladende ikke kræfter til at gribe den.

Lynhurtigt bandt Svend en anden line om livet og lod sig glide ud over kanten. Med et par stærke svømmetag var han på siden af pigen og fik et godt tag i hendes arme. Kaj og Michael havde fat i hans line og halede nu til. Et øjeblik efter var både pigen og Svend i sikkerhed i båden.

Samtidig var jollen kommet så nær den anden pige, at hun gned imod dens styrbords side, fire stærke arme rakte ud efter hende og fik bjærget hende ombord.

Idet de halede hende inden-

bords, stønnede hun grædende: »Min mor og far. De er derude. Ingen redningsveste.«

Mens spejderne trak deres kraftige færøtrøjer af og halede dem over hovedet på de forkomne og grædende piger, der begge var stærkt chokerede, lod Michael lygten spille frem og tilbage over vandet.

»Der!« råbte Kaj, »lidt til venstre. Jo, der er en til!« Der var vel et halvt hundrede meter hen til en svømmende kvinde.

»Her, tag lygten og hold lyset imod hende hele tiden,« råbte Michael, greb en line og sprang over bord. Vandet føltes som et isnende chok, der næsten lammede ham. Det var svært at svømme med redningsvest, men stædigt arbejdede han sig hen imod kvinden.

Pludselig forsvandt hun under vandet. »Hun gik ned,« råbte Kaj, men holdt stadig lygten rettet mod det sted, hvor hun forsvandt. Et øjeblik efter kom en ryg op over vandet, kun få meter fra Michael. Med opbydelsen af sine sidste kræfter skød han gennem vandet og fik et greb i hendes tøj, inden hun sank igen. Hun var bevidstløs.

Søspejderne halede som besatte i linen og havde kort efter bjærget

både kvinden og Michael op i jollen, der efterhånden lå faretruende lavt i de svære dønninger med så mange mennesker ombord.

De fik gjort plads i bunden af jollen til at lægge den druknede, og Erik tog fat med at give hende kunstigt åndedræt.

Kaj, der fortsat brugte lygten, pegede og råbte: »Der har vi ham«. En tredive meter bagbords om jollen kunne de nu se en mand, som klamrede sig til noget, der kunne ligne en åre eller et bundbræt.

»Lad mig klare det,« udbrød Svend. »Jeg er allerede våd og jeg har fået vejret igen.« Endnu engang stak han en line om livet og plumpede i det iskolde vand.

»Lad os få et par årer i vandet og ro nærmere,« råbte Peter, og på et øjeblik var de oppe på siden af Svend, der allerede havde nået manden og fået et godt tag i ham.

»Vend rundt og lad os få dem ind over agtertoften,« kommanderede Michael, »ellers kæntrer vi.«

Inde fra Fjordby havn havde man observeret branden og uden at søspejderne havde bemærket det, var flere motorbåde nu kommet til ulykkesstedet.

Den store toldkrydser gled op

langs siden af spejdernes jolle og prajede dem. En line blev kastet over og snart lå de to både side om side. I en fart blev de fire reddede og Michael og Svend, alle meget våde og forkomne, bragt over i toldkrydsere og svøbt i varme tæpper.

Toldkrydsere svingede rundt og med et brøl fra de kraftige motorer forsvandt den med kurs imod havnen og de ventende ambulancer.

Fra de andre motorbåde regnede hyldestråb og spørgsmål ned over de tilbageblevne søspejdere i jollen. En tilbød dem en line, så de hurtigt kunne komme i havn.

»Ellers tak,« svarede Bent, »men vi har endnu et job at gøre.« Kaj, Peter og Erik så uforstående på ham. De ville i grunden gerne hurtigt hjem efter de sindsbevægende oplevelser.

»Neptun,« sagde han kun.

Ja, selvfølgelig. Gamle Neptun. Det havde de fuldstændig glemt, da begivenhederne pludselig ramlede ned over deres hoveder.

Bent havde mærket sig kursen, da de gik til undsætning, så det var ingen sag at sejle direkte tilbage til det sted, hvor de havde kappet slæbetrossen.

Men der var intet spor af Neptun. Selvom de ledte i mere end

en time og selvom de regnede med afdrift, så fandt de den ikke. Det var efterhånden blevet bælgmørkt.

»Vi må opgive det,« sagde Bent. »Hun er forsvundet fra havets overflade.«

»Ja, netop. Det var de rette ord,« sagde Erik. »Neptun har selv foretaget det, vi ville, men ikke nåede. Hun står nu på havets bund.«

»Det var bare lidt trist, at vi ikke nåede at få det her op,« sagde Peter og holdt flaget i vejret, »så hun kunne gå ned med flaget i top. Det havde hun fortjent, det gamle skrog.«

Det var de alle enige om og med en sidste tavs hilsen til Neptun satte de kursen imod Fjordby.

Se, her kunne historien om Neptuns sidste rejse så passende slutte. Søspejderne havde udrettet en bedrift. Men da spejdere jo ifølge hele spejderideen er hjælpssomme, så ventede de heller ingen særlig ros eller tak for det. Iøvrigt var det, de havde gjort, jo bare hvad man kunne vente, at alle søfarende ville føle som en pligt at gøre, når de kommer ud for forlis på havet.

Men der kommer alligevel et lille efterspil, som sætter et smukt punktum for historien.

En uges tid efter de dramatiske

begivenheder ringer skipper til Michael, at Delfinerne skal stille på havnen ved søspejderstationen i aften kl. 18. De må hellere komme i den fine uniform. Han lyder meget hemmelighedsfuld, men vil ikke røbe mere.

Da Delfinerne kommer på havnen, er hele troppen stillet op til parade. Der er også en del fremmede mennesker og midt iblandt dem to piger med deres mor og far. De præsenterer sig som de fire, der blev reddet af Delfinerne.

»Det havde jeg aldrig gættet,« udbød Peter, »I så jo noget våde og sortsvedne ud, sidst vi var sammen.«

Nu blev der holdt taler af borgmesteren og skipper og fabrikant Knudsen, som det viste sig, at den reddede mand hed. Og der blev råbt hurra og drukket skåler i rød og grøn sodavand.

Og netop da Delfinerne næsten ikke kunne tage mere og begyndte at ønske, at de havde Neptun at stikke til søs i, hvad skete så?

Ja, måske har I gættet det?

Familien Knudsen bad søspejderne komme med til kajen, hvor før Neptun havde ligget. Og hvad lå der? Ja netop!

Yndefuldt duvende og nikken-de for sin fortøjning som en smuk svane lå en splinterny jolle med

alt udstyr ombord, lige parat til at lægge ud på sit jomfrutog. Det skinnede og glitrede i blankt træ og messing og kridhvide sejl. Vinden sang sagte i vant og stag og fra toppen smældede muntert et splitflag. På agterspejlet stod med fine nye broncebogstaver NEPTUN II.

Med varme ord takkede fabrikant Knudsen Delfinerne for deres indsats og overdrog dem den nye jolle som erstatning for gamle Neptun, der selv fandt sin våde grav. »Den vi slap for, takket være jeres optræden,« som fabrikanten sagde.

Delfinerne var ikke længe om at bemane jollen og kort efter stod Neptun II for en frisk vind ud gennem havneløbet i spidsen for resten af søspejdertroppens joller.

De sejlede ud over havet imod den nedgående sols kobberbrand.

Se, således endte historien om Neptuns sidste rejse. Var det lidt for godt til at være sandt?

Måske er det bare en historie. Men forresten er livet da ikke altid så elendigt, som det beskrives i moderne bøger. Det er lige så tit, at livet er spændende og godt og skønt – og lidt sentimentalt.

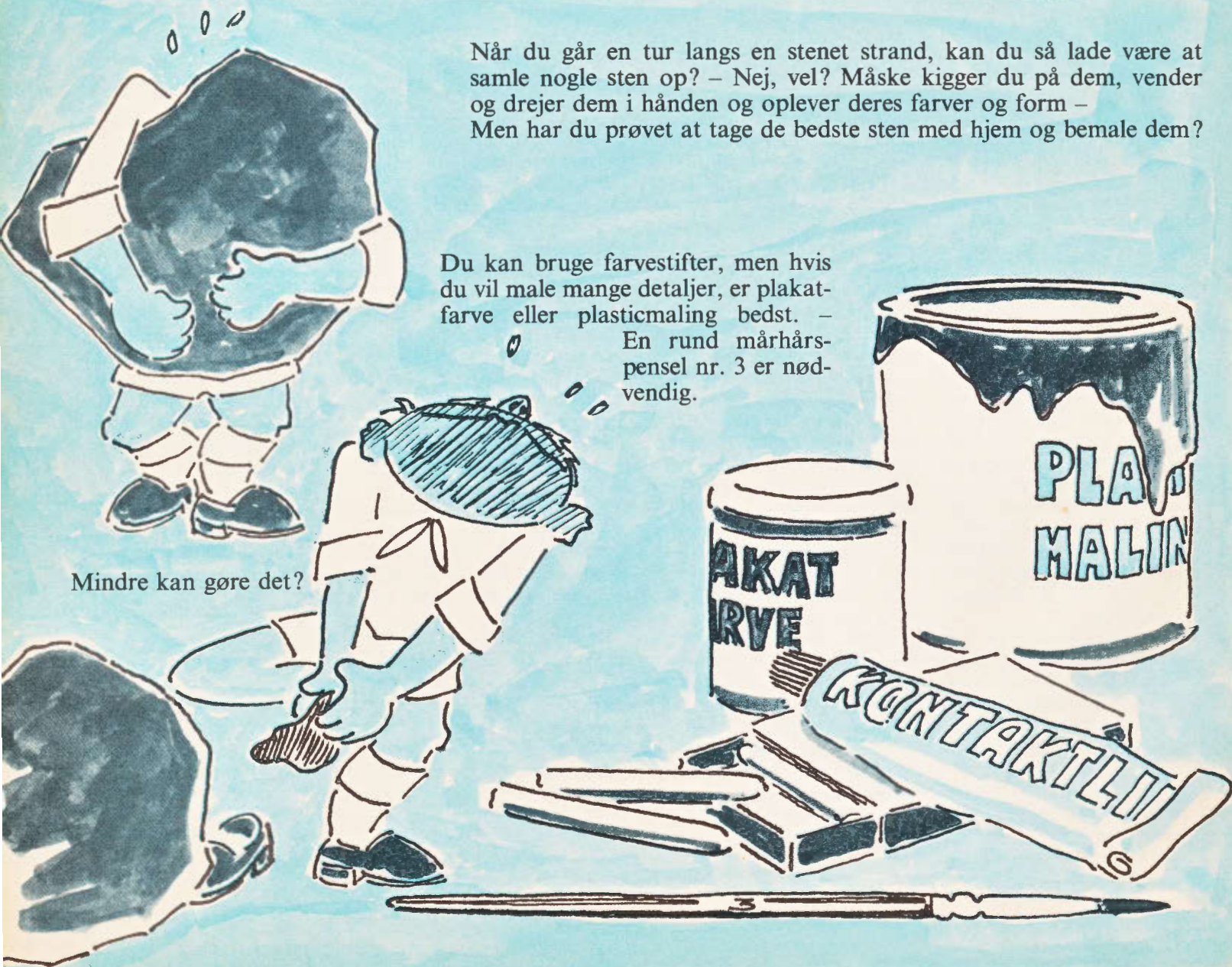
MALE PÅ STEN

Når du går en tur langs en stenet strand, kan du så lade være at samle nogle sten op? – Nej, vel? Måske kigger du på dem, vender og drejer dem i hånden og oplever deres farver og form – Men har du prøvet at tage de bedste sten med hjem og bemale dem?

Du kan bruge farvestifter, men hvis du vil male mange detaljer, er plakatarve eller plasticmaling bedst. –

En rund mårhårpensel nr. 3 er nødvendig.

Mindre kan gøre det?

I nogle sten er det formen, der skal understreges med en dekoration i få farver.

I andre sten er der et »væsen«, der bare skal kaldes frem.

Med en smule kontaktlim kan du sætte mindre sten sammen, og så bliver der endnu flere muligheder. Dyrene og totempælen her er bare et par eksempler. Du vil selv kunne finde mange flere. God jagt!

En naturfotograf fortæller

Der er det vidunderlige ved at være »fotojæger«, at jo ældre man bliver med den hobby, jo større erfaring, kendskab og forståelse, man erhverver sig om naturens love og principper – des mere kommer man til at holde af livet under åben himmel og af dyrene – og desværre mindre af de naturødelæggende mennesker.

En meget tidlig junimorgen kravler jeg ud af mit telt, samler mit grej og glider stille ind i skoven.

Småbøgenes kviste duver let i morgenbrisen og ryster regndråberne af, og det drypper fra trækronerne højere oppe. Vinden? Jeg fugter tommelfingeren og holder den op? Østlig vind, lidt til syd – så må turen lægges vest om mosen, ellers vil dyrene få fært af mig og forsvinde, inden jeg overhovedet har fået øje på dem.

En skovskade skrider op og kundgør: »Pas på, et menneske er på vej – pas på.« Ja, skovens skildvagt er det umuligt at undgå, den ser alt. En bunke blågrå fjer og hvide dun ligger spredt, her har en skovdue måttet lade livet. Fjerfanerne er klippet over, altså har en rovfugl været på spil. Og her står tydelige friske klovspor – en hel dyreveksel i retning af mosen. Der er spor både af kronvildt

og råvildt. Videre ind mellem stikkende sitkagraner – frem mod elleskoven og mosen.

Så pludselig er man der, et spændende stykke blandet skov med tjørn, ask, ahorn og krogede elle. Jordbunden er nu blød og fuld af pytt mellem trærødderne, og der et stykke fremme ses mosens mangefarvede lyse flade. Der er en særlig stemning mellem de frønnede elle, hvor det blanke vand står mellem græstuerne, i hvilke ubudne gæsters fodtrin let kan røbes ved sjask og svup. Her yngler stære i hullede træer, her gemmer solsorten sine halvvoksne unger, snogen skyr ham, og flagspætten hamrer på de halvrådnede gamle stammer.

I kanten af mosen på en mere tør knold står et par store graner og en birk. Her har skytten rejst en primitiv stige, hvis øverste trin har rygstød og armlæn, og fra denne stol har man frit udsyn over mosen. Omtrent tre hundrede meter ude til venstre løber en afvandsgrøft. Den for år tilbage opkastede grøftevold er nu tilgroet med småbuske, pil, birk, nælder og skærmpplanter. Volden strækker sin lige stribe henover den lavere liggende mose med de brunlige lyngtuer, de viftende stargræsser og små oaser af grønt græs.

Jeg tager kikkerten frem og af søger langsomt mosen, hvor nu meget mere liv springer i øjnene.

Godt 100 meter ude står en rå med sit lam. Hun er meget vagtsom, der er ikke mange sekunder mellem hendes græsning nede i det friske græs og det rejste hoved med spejdende øjne og vejrende næsebor, og ørerne drejes uophørlig til alle sider. – Et par harekillinger hopper rundt lidt længere til højre, sidder stille lidt, klipper med de lange ører, medens de luner sig i solen. Endnu lidt længere væk ved et par små birke ses ryggen af et andet græssende råvildt – og langt ude, halvvejs over ved skoven ses en rudel kronhinder, 10–14, næ min sandten der ligger 5–6 stykker til i det høje græs, man ser kun lige hovederne. Der er en ung hjort, der åbenbart endnu holder sig til sin mor blandt »damerne«. Kronhjørtene holder sig ellers fornemt for sig selv undtagen i brunsttiden (august–oktober), så slås de, så det giver genlyd i skoven, om hinderne, og den stærkeste får flest hinder.

Det vil ikke blive muligt at fotografere i dag. Men jeg har det spændende nok endda. Hov, hvad er nu det? I kikkerten ser jeg glimt af noget brunt mellem tuer-

ne. Næ. Jo, der er det igen, det er en ræv på vej mod råen med lammet. Jeg følger spændt, hvad der sker. Endnu har råen intet mærket, og ræven er snu nok, den lister frem i en bue, så vinden går fra råen og ikke mod den.

Minutterne føles lange – det er næsten ikke til at holde ud. Men så er røveren opdaget. Råen tøver ikke et sekund, men ryger på ræven og slår efter den med sine skarpe forklove, alt mens hun udstøder høje skrig – »smælen« kaldes det. Ræven forsøger at smutte snart til den ene side, snart til den anden for at undgå klovene og for at komme til lammet, der forskræmt løber rundt bag moderen. Ræven forsøger et spring mod lammet, men rammes i springet af en klov og mister balancen, så den vælter rundt, og man ser halen i et kast i luften. Og stadig lyder råens smælen, så det giver genlyd over mosen fra skoven. Og ude fra venstre kommer nu en anden rå springende og samtidig fra højre råbukken, begge hidkaldt af nødråbene, og begge farer de på ræven, der nu får nok at gøre med at komme afsted og hinker ned og forsvinder under nogle buske.

Bagefter går alle tre rådyr og lammet længere ud i mosen og over mod skoven på den anden

side. Kronvildtet er også blevet opskræmt og forsvinder.

Ja, billeder fik jeg ikke, men gode oplevelser om sammenhold og hjælpsomhed mellem dyr.

Det er ved at lysne. Klokken er 3. Ud af soveposen og teltet, fint vejr, god vind, klar himmel – afgang.

Et gråligt skær ligger over dug-

våde skovenge. Fjerne vibeskrig og sang fra et par drosler understreger morgenstilheden.

Nu dukker solen op, dens skin får det til at funkle i græs og lyng og dugvåde edderkoppespind mellem enebærkviste. Disse enebær, hvoraf nogle er hele træer med tykke, ranke stammer, er så gamle, at de er fra Valdemar Sejrs tid.

Skogren fra fasaner i granskoven fortæller, at nu flyver de ned fra nattelyet for at furagere i skovbunden.

Solen er nu oppe over skoven. Det gnistrer af lys. Gøgeurter, blåhatte og guldblommer pynter op i græs og lyng. En tornskade sidder i toppen af en vildrose. Det kan blive et fint billede dér lige i morgensolen.

Forsigtigt kravler jeg frem bag en af de gamle enebær – til den næste – videre til den tredie. Så fløj den! Men jeg synker ned i græsset og ligger helt stille, for den skal nu nok komme tilbage til sin busk, og det gør den. Lyset er rigtigt nu. Fint, jeg får tre billeder.

Videre – tiden løber, og det er i de tidlige morgentimer, man har chancerne. Hvor mon jeg skal finde kronhjortene i dag? De plejer at trække mod vinden i nattetimerne og sætte sig på et lyng- eller græsstykke ved solop-

gang. Men hvor? Der er mulighed indenfor ca. 30 kvadratkilometer. Forsigtigt lister jeg videre, kilometer efter kilometer, gennem krat og småskov, våde enge, lyngstykker, langs graner. Klokken nærmer sig 6, det er på høje tid nu. Ved 7-8 tiden trækker hjortene ind i tykningerne – og så er fotografering ikke mere mulig. Omkring et skovhjørne dukker en lyngmose med spredte små enebær op – ned på maven og forsigtigt ud til den yderste enebær. Jo, der har vi dem! Nogle ligger og tygger drøv, andre står og græsser. Længere ude står nogle rådyr. Kan jeg komme bare halvtreds meter nærmere? Vinden er skråt imod – det burde kunne gå. Jeg kryber gennem det sjaskvåde græs, nogenlunde dækket bag græstotter og småbuske. Langsomt. Langsomt. Hver gang et af de græssende dyr løfter hovedet, trykker jeg og ligger helt stille.

Jeg når hen til en enebær 30-40 meter fra dyrene. »Klip«-»Klip« siger apparatet, hjortenes hoveder ryger op. Jeg gemmer mig igen med ansigtet i den våde jord. Men de er blevet nervøse nu, trækker længere ud og forsvinder til sidst i hurtigløb, mens råvildtet også fortrækker i elegante hop. Der bliver vel næppe flere hjortebille-

der i dag. Klokken er nu godt 7, og jeg beslutter at gå en omvej hjem for at gå delvis mod vinden – man kan jo aldrig vide. . . .

Og så lydløst som muligt lister jeg gennem skoven, undgår visne blade og tørre pinde. Bogfinker, siskener og en enkelt solsort sørger for underholdningen.

Dybt inde i skoven på en lille lysning får jeg glimt af noget brunt. Kikkerten frem. Det er en kronhind – alene? Ja, helt alene. Men så må den da have en kalv. Jeg aner en chance og maver mig et par hundrede meter hen til lysningen. Jeg finder et godt skjul i noget højt hjertegræs ved foden af en tvedelt bøgestamme. Kikkerten kommer frem igen.

Jeg undersøger i den hele lysningen, men ser ingen kalv, kun den græssende hind blot 20 meter fra mig. Jeg venter. Hun *må* have en lille kalv gemt et sted. Tiden går. Jeg er sulten, jeg fryser, våd, som jeg er. Klokken nærmer sig 10 – det er 7 timer siden, jeg stod op.

Så endelig sker der noget. Hinden udstøder en svag, brægende, kort lyd – der bliver liv i noget højt græs, og en lille højbenet kalv kommer hen til sin mor. Jeg tør næsten ikke trække vejret, mens

jeg indstiller apparatet. Kalven finder hurtigt »mælkevejen« og dier sin mor. Klikket fra mit apparat vil forstyrre idyllen, så jeg venter lidt og glæder mig over et syn, som jeg måske aldrig oplever igen.

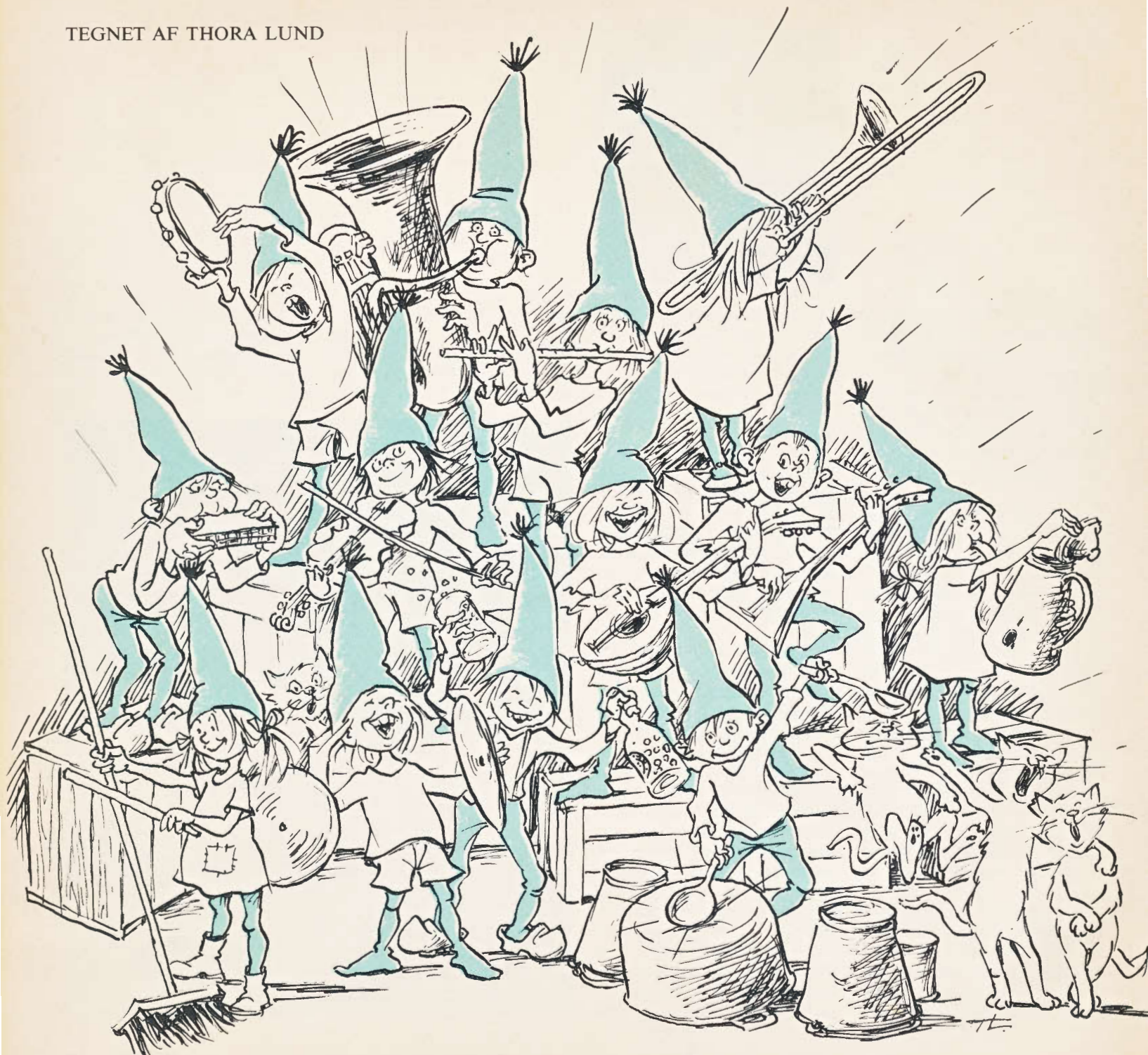
»Klip« – det sjældne billede af en kalv diende sin mor er taget, men mor og barn forsvinder som en stormvind ind i tykningen. Glad begiver jeg mig hjem, sulten, øm af at ligge i samme stilling i to og en halv time og temmelig våd på maven. Jeg kan måske nå hjem til middag?

Tit har jeg været forbløffet over at se kronkalve og rålam blive liggende »trykket« i det skærmende græs i timer, ja, halve dage, uden at rejse sig, fordi de af deres mor har fået en advarsel og besked om at blive liggende, mens hun flygtede fra stedet skræmt måske af en omstrejfende hund, en skovarbejder eller turist, som hun har villet lokke efter sig, væk fra barnet. Hun vil altid vende tilbage, når faren er overstået. Og først når *hun* siger til, rejser kalv eller lam sig og kommer frem. Dyrebørn er meget lydige – men det drejer sig også om liv og død. Det ville være godt, om menneskebørn lyttede lidt mere til *deres*

mødres råd og advarsler mod tynd is, mod ild, mod trafik, der er lige så skæbnesvanger for dem, som rovdyr og skytter er for dyrebørnene. Mange ulykker og større

eller mindre tragedier kunne undgås i menneskenes familier, der som menneskebørnene almindeligvis var lige så velopdragne som dyrebørnene er det.

Stor tegne-konkurrence som alle kan deltage i

Dygtige, professionelle kunstnere har gennem mange år tegnet omslaget til Spejderjul. Men redaktionen tror, at der blandt læserne af de 100.000 SPEJDERJUL er nogle gode tegnere med både ideer og sans for form og farve. I får chancen for at skabe forsiden til Spejderjul 1973.

Tegningen skal være 22 x 44 cm. Du må bruge alle de farver, du har lyst til.

Tegningen skal være noget med pige- og drengespejdere og noget med jul, og så skal Spejderjuls bladhoved indgå i forsiden.

PRÆMIE: Den bedste sovepose fra dit spejderdepot!

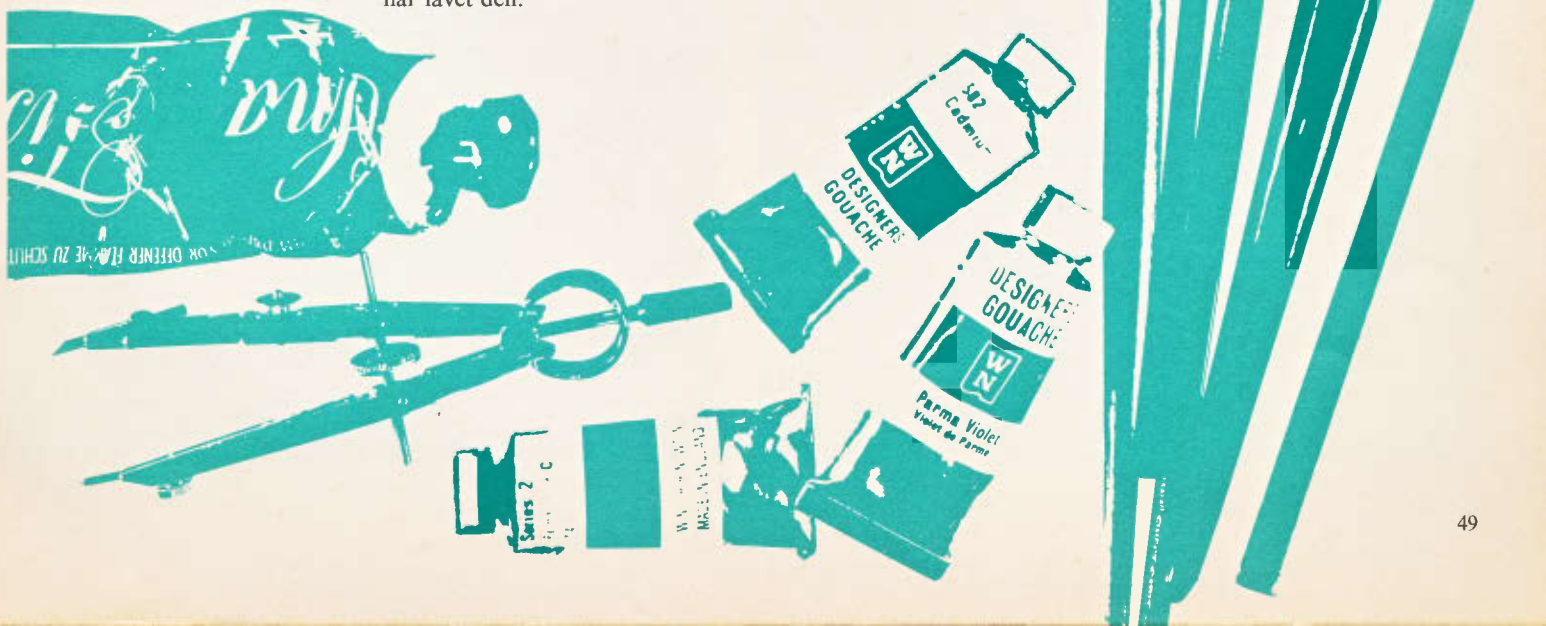
For at komme med i konkurrencen skal tegningerne være indsendt senest 1. feb. 1973 – til: Postbox 184, 3000 Helsingør. Kuverten skal mærkes tydeligt: TEGNEKONKURRENCE.

Men I skal kun skrive jeres eget navn og adresse ét sted: På en seddel, der er lagt i en lukket kuvert. Bag på jeres konkurrence-tegning skriver I »et mærke«, f.eks. nogle enkelte bogstaver eller et dyrenavn eller noget helt andet, og det samme mærke skrives så uden på den lukkede kuvert. Så kan vi først se efter udvælgelsen af den bedste tegning, hvem der har lavet den.

Bedømmelsen foretages af Spejderjuls redaktion i samarbejde med mindst en professionel kunstner, som ikke selv deltager i konkurrencen.

SPEJDERJUL ER IKKE forpligtet til at bruge det præmierede forslag til forsiden. Men bruger vi den tegning eller andre fra konkurrencen, vil de blive belønnet med kr. 300,-.

Hvis deltagere vil have tegningen tilbage, må de i den mærkede kuvert lægge 2 kr. i frimærker til betaling af returkuvert og porto.

SPEJDERJUL 1972

5,00 kr.

(inklusive moms)

UDGIVERE

KFUM-Spejderne i Danmark
Det Danske Spejderkorps
Det Danske Pigespejderkorps
KFUK-Spejderne i Danmark

REDAKTION

Annesofie Hermann,
Ingrid Bundgaard, Bjarne Schmidt
og Erik Petersen (ansvarsh.)

Omslagets for- og bagside	Finn Pape
Hyrder side 2	Sigrun S. Karpasager
Nøddeknækkeren side 20-25	Per Illum
Tegnekonkurrence side 49	Redaktionsudvalget
Lay-out og tilrettelægning	Design Studio, Erik Nielsen A/S
Omslag og teksider trykt af	Aarhus Stiftsbogtrykkerie A/S

KFUK-Spejderne har i sommer oplevet deres tiende landslejr. Ikke mindre end 12000 spejdere deltog!

Lejren lå på Serridslevsgårds jorde og var i hestens tegn, og derfor havde alle aktivitetscentre navne, der på en eller anden måde havde noget med heste at gøre.

Landsorkesteret (1) var ikke beredent, som man ser.

Og prinsesse Benedikte, der ellers er en god og glad rytter lod også hesten blive hjemme, da hun besøgte lejren.

I Børges værksted (3) kunne man lære at smede små hestesko til souvenirs.

Fanebilledet til højre stammer fra åbningshøjtideligheden.

PAPE

